

Kedves Testvéreim! Az események egymásból folynak az Ur Jézus Krisztus életének utolsó napjaiban. Jézus virágvasárnap bevonul Jeruzsálembe, körülnézi a templomot, és megütközve látja, hogy a templom kalmárok házává lett. Éjjel minden bizonnal imádkozott, reggel korán jött be a templomba. Utközben egy fügefát lát, amelynek dúsz levelezete azt igéretre, hogy rajta korán érő füge található, mert az első fügetermés előbb jelenik meg a fügefafa ágain, mint a levél. Azonban semmi gyümölcsöt nem talál a fán. Ezért megátkozza a fügefát és az kiszárad. "Ezzel jelenti be a zsidó nép megbüntetését és Jeruzsálem pusztulását. Majd folytatja útját és bemenvén a templomba, kiüzi onnan a vásárlókat és az árusokat, felforgatja a pénzváltók asztalait, megtisztítja a templomot a vásári zajtól s nem engedi, hogy profán eszközöket vigyenek a templomon keresztül. A vevő és eladó emberek helyébe sánták, vakok és némák tódulnak a templomba, - hallván, hogy ott az Ur és meggyógyítja őket. Jézusnak ez a tette mindenekelőtt azokat sértette, akiknek hatalmukba lett volna a templomot tisztán tartani; tehát a papokat, főpapokat, presbitereket és írástudókat. Jézusnak a tette tehát nem volt más, mint egy arcpirító vád ellenük, hogy kötelességüket nem teljesítették. És ezért, - bár erről a szentírás nem beszél, - bizonyára a sinedrion, a nagytanács s gyűlést tart, és annak határozata értelmében egy bizottság vallatja Jézust a templomban és számon kéri tőle a tettét. Azt olvassuk: "mikor a következő napon bement a templomba, főpapok, vének mennek hozzá és kérdést intéznek hozzá: micsoda hatalommal cselekszed ezeket? és ki adta néked a hatalmat, hogy ezeket cselekedd?" Nyilván tehát vártak reá, és a templomba odament hozzá ez a küldöttség. A magyarban a hatalom szó nem felel meg ezen a helyen, mert a görög szó felhatalmazást, okot jelent, de nem hatalmat. Ennélfogva a kérdést így kell fogalmaznunk: Micsoda felhatalmazással cselekszed ezeket és kiadta Néked ezt a felhatalmazást? Nem azt vizsgálják, hogy amit tett, helyes volt-e, jó volt-e, szükséges volt-e, áldás származott-e belőle, hanem azt, hogy ki adta a felhatalmazást. Ez azt jelenti, hogy csak arra felhatalmazott embereknek szabad a templom tisztaságára ügyelni. A mostani templomok csak iskolák, tanulónhelyek felnőttek számára, de nem Isten lakóhelyei. A zsidó templom sokkal szentebb volt, mint a mai ugynevezett templomok. Ha ma a templomba kereskednék, vagy elárúsítana valaki, akármelyik egyháztagnak joga van az illetőt kiküldeni onnan. Jézusnak nemesak azért volt joga erre, mert egyik gyülekezeti tag volt, hanem azért is, mert a templom tulajdonképpen Őerre létesült, a láthatóvá vált Istennek, mert Istennek Fia volt, mert Ő volt a Messiás. Ha tehát valakinek joga volt ott intézkedni, akkor ez mindenekelőtt Ő volt, az, akiért a templom lett. Mikor tehát a főpapokból, papokból és vénekből álló bizottság hozzá megy és kérdést intéz hozzá: "... ki adta Néked a hatalmat ...", akkor erre a kérdésre egyedüli igaz válasz csak az lehetett: én vagyok a Messiás, akit vártok. De Jézus ezt a választ nem adja, mert rögtön Istentáromlónak nyilvánították volna. Ehelyett Jézus egy ellenkérdést vet fel. Azt mondja: "én is kérdezek tőletek valamit és ha erre a kérdésre megfeleltek, akkor megmondom nékte, micsoda hatalomnál fogva cselekszem ezeket. A János keresztsége Istentől, vagy emberektől van-e?" A kérdésben, hogy Istentől vagy emberektől van-e, már benne volt a válasz. Mert vagy emberektől, vagy Istentől kapott valaki meghatalmazást arra, hogy a templomot megtisztítsa. Kaphatott valaki a főpapoktól is meghatalmazást arra, hogy a templomot megtisztítsa, de kaphatott valaki erre Istentől is felhatalmazást egy próféta, Istennek egy küldötte. Jézus emberi megbizással nem dicsekedett, de nem is volt szüksége reá, mert az Isten megbizása összehasonlíthatatlanul többet ért, mint bármilyen emberi felhatalmazás. Jézus tovább viszi a kérdést, Keresztelő Jánosra és azt kérdezi: "mondjátok meg nékem, a János keresztsége Istentől van-e, vagy emberektől?" Azért hivatkozott Jézus Keresztelő Jánosra, mert ő világosan, az egész nép előtt rámutatott Jézusra és azt mondotta: "Ez az Istennek ama Báránya, ez az, akinek nem vagyok méltó a saruját megoldani, Ő az, aki tűzben és vérben fog majd keresztelni." És a papok jól tudták, hogy Keresztelő János a názáreti Jézusra mutatott reá. A küldöttség tehát itt kényes helyzetbe jutott és félrevonulva elkezdtek tanácskozni: mit tegyünk? Ha azt mondjuk, hogy az Istentől van, akkor azt mondja: engedelmessédjétek Jánosnak. Ha pedig azt mondjuk, hogy emberektől, akkor a nép ellenünk fordul és megkövez bennünket, - mert a nép Keresztelő Jánost Isten prófétájának tartotta. Végre egy szerintük ügyes válaszban állapodtak

és azt mondták: "nem tudjuk, honnan volt Keresztelő Jánosnak a küldetése." Ez a kijelentés azonban annyira jellemtelen volt, és a nép előtt is annyira kitűnt, hogy Jézus szükségtelennek tartotta tovább felelni a papoknak és azt mondtotta: "akkor én sem mondom meg néktek, miféle hatalomnál fogva cselekszem ezeket." És ekkortól kezdve a példázatokban kezdett Jézus beszélni. A példázatokban való beszélés egyik ember számára jobban megnyitja Isten gondolatait, a másik ember számára pedig elhomályosítja. Az egyenes beszédet nem olyan könnyű félremagyarázni, de a példázatokban való beszélés Isten ellenségei számára azt jelenti, hogy a világszűkület az Isten elzárja előlük, tehát bezárja előttük a megtérésnek az ajtaját. Amikor tanácskoznak a papok, főpapok és vének, hogy mit tegyenek, - mert ha azt mondják, hogy Keresztelő János küldetése Istentől volt, azt mondja, hogy engedelmeskedjenek neki; ha pedig azt mondják, hogy emberektől akkor a nép megkövezi őket, - megjegyzi a Szentírás, hogy félték a néptől. Tehát a papoknak, főpapoknak és véneknek fontos volt, hogy mit gondol a tömeg. Ha egyszer a tömeg ellenük fordul, akkor nincs hatalom, ami megvédje őket. Ezért félték a néptől és ezért nem mertek egyenes vála zt adni. Nem merték megmondani, hogy Keresztelő Jánosnak nem hisznek. Arról volt szó, mi az igazság. Jézus mi csoda felhatalmazással tette, amit tett. Erre utat mutatott Keresztelő János nyilatkozata: "Íme az Isten Báránya. Nem vagyok méltó, hogy sarujának szíjját megoldjam." És a főpapok, akikneközbenjárók Isten és a nép között; és az írástudók, akiknek prédikálniok kell a népnek; és a vének, akiknek utat kellett volna mutatni a népnek, azok mikor az igazság megállapításáról van szó, azt nézik, hogy mi a hasznos? Melyik haszosabb számomra? Tudniillik a földi haszon: a hatalom, a gazdagság, a tekintély, a földi elismerés. Az igazságot a hatalomtól, tekintélytől, gazdagságtól, földi embereknek a kegyétől tenni függővé: az igazság elárulása. Mikor tehát a papokat, főpapokat és írástudókat az igazság megállapításánál földi szempontok vezették, akkor az igazságot elárulták. Ha az igazság megállapításánál azt nézzük, ki van hatalmon, akkor az igazságot eláruljuk. Az igazságot ki kell mondani akkor is, ha az embernek az életébe kerül. Ők azonban nem is életüket, hanem csak a hatalmukat féltették. De talán még azt sem, hanem az eddigi kényelmes, megalkauzó életet, amelyet a nép előtt Isten szerintinek tüntettek fel, de ugyanakkor a gazdag rómaiakkal ettok, itta, és nem vették komolyan még a farizeusok sem az Isten vallását. Tehát az igazság elárulói voltak. S azok, akik elárulják az igazságot, azok a népet csak romlásba, pusztulásba vezethetik. Kajafás is magát a nép védelmezőjének mutatta, mikor azt mondtotta: "Jobb, ha egy ember hal meg...", a népet pedig vitte bele a nyomoruságba, a vesztébe, a végső pusztulásba. Ezek a vezetők voltak okai annak, hogy a templom leromboltatott, s azóta fel nem épült a templom. Akkor, mikor csak a saját hatalmukat nézték, akkor a népet a romlás útjára taszították. Ugy cselekedtek, mint aljas emberek szoktak cselekedni, akik nem tudnak felemelkedni, csak a hasznot nézik. Mert van nemes haszon az ember számára, de ők a külső hasznot keresték. Ez vezette őket akkor, annak a megítélésében, hogy mi az igazság, és lehetnek emberek, akik azt hiszik, magukról, hogy akkor, mikor a könnyebb utat választják, akkor a nép javát nézik. Minden időben élhetnek olyan emberek, akik így gondolkoznak. Ezek az emberek minden időben elárulják az igazságot, és minden időben romlásba, pusztulásba vezetik a népet. Isten adott elég módot arra, hogy az igazságot meglássák. Jézusnak az eljálenkérdése egyszerre leleplezte a kérdezőket. Mikor Keresztelő János úgy mutatott rá, mint az Istentől megígért Messiásra, ez a bizonyágtétel volt a válasz. És most, hogy Jézus rámutatott Keresztelő Jánosra, - kérdésében, a főpapok egyszerre észbekaptak, látták, hogy miről van szó, tudták, hogy Jézus megfogta őket.

Különböző hagyományok vannak, de ezek között van egy nemes, isteni hagyomány, amely végig-vonul az emberiség történelmében. Erre mutat rá Jézus, mikor azt mondja "Ha megmondjátok, hogy János keresztsége kitől való..." Keresztelő János hitelesítette Jézust, de hitelesítette az ószövetségi prófétákat is. Malakiás az, aki megmondotta, hogy Ő elküldi az Ő követét. És a korábbi prófétákat is hitelesítették, és a prófétákat hitelesítették a bírák, akik az Istent segítségül hívták. És ez az, amit nem lehet leigazolni. Mózesrel kapcsolatban Izraelnek Egyiptom földéről való kivezetése az a hagyomány, amelyre a zsidók visszaemlékeznek. Mózesnek ez a bizonyágtétel ott világít még akkor is, mikor Jézus az Urvasorát szerezte. És ez visszavilágított Ábrahám bizonyágtételére, aki az Isten hívására elhagyja lakóhelyét és a választott

... a maga len. és Ábrahám visszamutató egy bizonyos bizonyágtételre, és látható ezek a bizonyágtételek...

Isten kiment az özönvizből. Ennek az emléket majdnem ~~szé~~ minden népnek a hagyománya megőrizte. És ez az idő visszamutat egy még régebbi időre. És visszamutat arra az ígéretre, amelyet a bűnbe esett ember kapott Istentől. Ugyanez folytatódik a názáreti Jézus óta. A bizonyoságtétel örök. Apostol Apostolnak adta által. Még nem szűnt a bizonyoságtétel soha. És akik hallani, látni akartak, azok hallottak és láttak. De ők nem akartak látni és nem akartak hallani. Összedugták a fejüket s azon saakodtak, hogy most miből van hasznuk, mit mondjanak, hogy az igazság ki ne derüljön. S mindazok, akiknek bizonyoságtétele korábban hangzott fel, vádként sorakoztak fel ellenük, de ők nem érezték ezt a vádat, mert megszokták már gonosz lelkiismerettel járni ebben a világban. S mentek előre azon az úton, amelyet megszoktak járni. És vitték a népet magukkal a romlásba. És Jézus nem felel nekik. El kezdett példázatokban beszélni. Micsoda ítélet, mikor az Isten elhallgat, mikor nem szól többé. Figyelmeztetett, hívott és mi ellenálltunk. S elhallgatott az Isten. És a legborzasztóbb átok ami embert érhet az, hogy Isten elhallgat. És Jézus megnémult. "Akkor én sem mondom meg néktek."

Most reformáció ünnepet ülni készülünk. A reformáció ünnepén régi reformátorok állnak elénk. Régi bizonyoságtételek hangzanak a fülünkbe. Előttünk van egy szerény barát, aki azt mondja az ítéletre összegyűlt tömegnek: Itt állok, másként nem tehetek. Ott áll szerényen, de határozottan; aláztosan, de készen a halálra, hiszen azt mondja: Még ha annyi ördög volna is Wormsba, mint amennyi zsindely a háztetőn, akkor is elmennék. És felhangzik Kálvának a bizonyoságtétele. Gyenge, korának egyik legtöbbet szenvedő embere volt, aki korán meghalt. És mint az érc, hangzik bizonyoságtétele. Mincs benne habzás. Nem tántorog sem jobbra, sem balra. Nem nézi, hogy a hatalom megmarad-e a kezében. Egyszerűen élt, nem fényűzően. Igazságosan, nem aljasan. És mert ezeket üldözte, zsarnoknak tartották. De az igazságot megtartotta ~~haláláig~~ és átadta utódainak. Száz és ezer bizonyoságtévő áll itt most előttünk, akik halálig kitartottak az igazság mellett. Nem alkudoztak és nem kérdezték, mi volna hasznosabb. És mindezek mellett ott áll a mi Üdvözítőnk, amint szembenéz a főpapokkal, írástudók és vének küldöttségével. Ott állnak körülötte tanítványai és tudják mind, hogy az élete függ attól, hogy milyen választ fog adni ennek a küldöttségnek. S micsoda megvetés, micsoda ítélet szól ebből a kijelentésből: "akkor én sem felelek néktek." És Jézus elhallgatott. A főpapok, papok és írástudók nem tudták, hogy ki az, aki velük szemben áll. Nem tudták, hogy volna hatalma neki otthagyni őket, s isteni dicsőségben felemelkedni az egekbe, - Nem tudták, hogy az emberek bűnéért szenvedett és fögött ott a keresztfán.

És te vajon mit fogsz csinálni az igazsággal? Számot vetsz-e, hogy miből van több hasznod, mit tegyél? S összetöröd-e az igazságot, s összetöröd-e örök üdvösségedet? Megyünk a reformáció ünnepe felé. Érezzük-e azt a nagy felelősséget, amit ez az ünnep reánk helyez?

Ennek a példázatnak a magyarázata közismert. A magyarázat szerint az a mag, amelyet a magvető elvet, az Ige vagy szó, Jézusnak a beszéde, amelyet nemcsak Jézus vetett el tanításával, hanem mindenki, aki Jézus Igéjét szólja, aki tehát Jézus tanítását tanítja. Azt mondhatjuk tehát, hogy az elvetett mag nem más, mint a hirdetés tanítás. Ez a tanítás azután azoknak az élébe megy be, akik azt meghallják, szívükbe rejtik és aszerint, hogy milyen szívvel fogadják ezt a tanítást, lesz a tanításnak gyümölcse. Három szántóföldben gyümölcstelen marad a mag, a negyedik pedig gyümölcsöt terem: 30, 60, sőt 100 aranyit. Ha azonban ezt a példázatot nézzük, akkor kicsit hiányos, kicsit hideg és a példázat nekünk. A tanítás, akármennyire érdekes is, lehet, hogy leköti az ember figyelmét, talán az embert felrészgészt, azért mégis valami értelmi dolog és az értelmi dolgok legfeljebb muló érzelmi változtatásokat hoznak létre az emberben. A példázatnak azonban egészen más lesz a hangulata, az értelme akkor, ha az előbbi kicsiny példázatot vesszük a kezünkbe és mint egy kicsiny világitó lámpással, bevilágítunk ebbe a jól ismert példázatba, s ez az embernek fel sem tűnik addig, amíg ezt a nagy példázatot ott a többi hét példázat között olvassa. Hogy is jutna eszébe, hogy tőle messze, a Lukács evangéliumában egy kicsiny példázattal próbálja megmagyarázni ezt a nagy példázatot. Csak amikor Jézusnak a példázatait időrendben összehajlítottuk, megpróbáltuk abban a rendben szelelni, ahogyan elmondotta, csak utána került, anélkül, hogy gondoltuk volna, az a két példázat egymás mellé.

Tehát Jézus ezt a két példázatot egymást követő, közeli időben mondta el. Ugyanazok a gondolatok lehettek az Ur Jézus lelkében, ugyasgy nézte az embereket, a világot, úgyhogy a két példázatnak a tartalma közeli rokonságot mutat. Ez a két példázat összetartozik, mert az a mag, amelyet a magvető kiment szét-özölni, elvetni, az a mag az Ige. Ezzel csak azt ismétljük, amit az Ur mondott. Az egyik tanítás János evangéliumában ezt mondja: az Ige Krisztus. Vagyis az Ige nem pusztán tanítás, hanem élet. Az Ige egy embernek, egy isteni egyénnek az élete. Ahogy ő sorba járt ebben a világban, ahogy az emberekkel beszélt, ahogy szíve megnyílt a szenvedők előtt, ahogy a bűnbosszúsnak a vigasztalását hirdette, a felmagasztalásnak az Igéjét szólta, ahogy ő belélt az Igét a világba, az emberi közösségbe, úgy támadt az Ige. Így tehát a hideg tanítás egy segítséggel lenyúló kéz, amely belenyúl az életünkbe és megragad minket. Mi az Ige? Jézus, aki ezt mondja a belpoklos embernek: "Akarom, tisztulj meg!" "Vedd fel az ágyadat és menj hazá! Az Ige nem más, mint az a szó, amellyel Jairus leányát gelkeltette, amellyel a naimi ifjút visszaadta az özvegyjének. Ez az Ige! Az értünk kinyúló, a bennünket szerető isteni irgalom. Ferese, a róla szóló hír is, a róla szóló tanítás. De nem üres tan, dogma, amelyet a tudós professzoroktóláltak ki, s magyaráznak a diákoknak. Nem üres beszéd, prédikáció-téma, amely lehet szép, de üres, elhangzik a fejünk felett és kimegy belőlünk. Az Ige az élet, amely eljött értünk, amely odaadta magát a halálba, amely úgy omlott ki, mint drága olaj a bűnde asszony szelenecéjéből. Nos, ez a széthulló, széthulló szeretet: ez az Ige. És ha így olvassuk ezt a példázatot, akkor a példázatot egyszerre megtelik meleg, isteni étellel, irgalommal, kegyelemmel. Hull az isteni irgalom a mi szívünkbe. Hull az isteni szeretet a mi szívünkre. És a szívek négyféleképpen fogadják: Az egyikről az isten szeretet leperreg, mint ahogy a mag nem megy be a letaposott földbe. Vannak szívek, amelyekbe az Ige nem tud behatolni, akik gonoszak, hidegek, ridegek maradnak mindenféle környezetben. Eri őket a szenvedés, megtelnek keserűséggel, indulattal, gyűlölettel. Keményre tapodott lelkek, amelyekbe Isten szeretete nem hatol be. Vannak lelkek, amelyek hasonlítanak ahhoz a bizonyos köves földhöz; annak a szikla fölött csak egy vékony földrétege volt és azt a nap melege általmalagította, gyorsan kikelt a mag. Ismerek ilyen embereket, akiknek a lelke felfületes: ma megértnek valamit, ma fellelkesednek valamiért, ma elhatározások ébrednek bennük, de aztán éppen olyan gyorsan mulik el az elhatározás és vész feledésbe. Vannak felfületes emberek, akik Istennek a szeretetét ideig-óráig magukba fogadják, érik, elhatározások ébrednek bennük, talán még megteszik ezt is, hogy kimennek Kínába miszióba, mint a kisgyermek, aki hol cukrász, hol kocsis, hol király, hol tábornok akar lenni. Vannak ilyen lelkek, akik elhatározzák, hogy: "oda-odom magam Krisztusnak". Vannak lelkek, amelyek Isten szeretetét magukba fogadják, de nemcsak az Isten szeretetét, hanem a kiértést is. Játékosnak a bűnrel is. És amikor együtt van a szívükben az Isten szeretete és a bűn, akkor akkor a dédelgetett bűn elnyomja Isten szeretetét, mint ahogy a gyon elnyomja a tisztaságot.

Méked a lelkek alaposak, mélyek, de tisztátalanok, azaz Isten szeretete melletten ott türik magukban a bűnök mérgező baktériumait. És vannak lelkek, melyek ilyen magukba fogadják Isten szeretetét, mint a jó föld, de a bűnt nem fogadják magukba. Itt terem azután a mag gyümölcsöt. Mi is a mag? Isten szeretete. És mi a gyümölcs? A hála.

Alkalmazzuk a lukácsi példázatot erre a példázatra! Itt is, ott is hála és öröme az emberek szívében, hangulatossággal megnyilatkozó Isten-dicsőrések. Van olyan Isten-dicsőrések, melyek a szívből fakadnak fel, de a bűn mindjobban elnyomja a háladatosságot. És vannak lelkek, amelyekből a hála száll fel Isten felé. 30, 60, 100 arnyi mértékben száll fel az ég felé a szeretet, a hála. Most ugy-e egészen más a példázat, ebben a nagyarázatban? Csakugyan így látjuk az embereket. Tehát a gyümölcstermés nem abban áll, - mint általában magyarázta az emberek -, hogy az ember elmegy és hirdeti az Igét, vasárnapi iskolában tanít, talán leánykört vezet vagy ifjúsági egyesületet. Nem ez az aradás. Hanem abban áll a magnak bennünket átható ereje, hogy megtölt minket Isten szeretetével. Persze hogy az Isten szeretete, amikor háladatosságra változik át, megindítja a keszt, lábat az embernek és a nyelvet is és az egész ember Isten szolgálataiba áll. De ez semmit sem változtat azon a tényen, hogy a gyümölcstermés hála, azaz a magvetés szeretet volt. A hála is szeretet, az Isten felé visszacsalló szeretet. Az a hideg, üres szó, amit mondogatunk, nem hálaadás. Ha szó nélkül tör fel Isten felé a szeretet, az az igazi hálaadás. Balckan az Ur Jézus egy idézetére. Mózes könyvéből vette az idézetet, amikor az Úrszereparancsolatokat 33-as ajarta fogni, akkor mondotta ezt és ugyanígy foglalta össze a parancsolatokat Máté 22-ben: "Szerezz a te Uradat, Istenedet teljes szívvel, teljes elméből és teljes erővel, mint a kifejezéseket: teljes, teljes, minden teljes. Hogy abban a szívben semmi másnak helye ne legyen. Szerezz teljes lelkedből, hogy egész lelked átalakuljon templomá, amelyből Isten dicsőrete szól. Hogy benned ne mosogjon kéz, láb, nyelv és semmi tag, csak azért, hogy Istennak hála lát adjon. Ne végezzél mást, csak amit Isten rád bíz. Teljes elméből, hogy ne legyen más gondolatod, csak amelyet Isten ad beléd. Istent nem lehet fél-szívet szeretni, csak egészszel. Teljes szívvel, teljes elméből, teljes lélekből és minden erőből szeresse az ember Istent. Vagyis nem elégszik meg féllal az Isten. Az Ur Jézusnak ezt az idézetét, mely Mózes könyvéből való, alkalmazzuk a magvető példázatra.

Az a szántóföld, amelyet keményre tapostak, oly szívet jelent, amely egyáltalán nem szereti az Istent. Az a föld, amely sekély, oly szívet jelent, amely befogadja az Isten szeretetét, de felületesen, mert az egész ember felületesen semmit sem csinál alaposan. Felületesen emberek nem tartoznak Isten választottjai közé. Az ilyenek hamar felindulnak, amikor megtérnek, hamar hálát adnak Istennak, gyorsan örülnek, de az, aki alaposan csinálja a dolgát, soha olyan gyorsan nem tud örülni. Amikor Péter meglátta Jézus szeretetét, Isten hatalmát, amelyet az ő segítségére rendelt, akkor a szívét elfogta valami rettentő féltékenység és kétségbeesés van és mégis annak a Péternek a szívébe árad ki az Istennak a szeretete; úgyhogy az egész életét odaadta és valósággá lett, amit Jézus mondott, akarod és döntened, hogy meghalj Jézusért. Ez a Péter, mikor először kapta meg őt az a csodálatos szeretet, büntudat fogja el lelkét. Nem volt felületesen mélyes volt a szíve. Ugy látszik, Judás sem volt sekély ember egészen, de a konkoly, amely a szívben volt a pénzszeregetés, mindjobban elfojtotta benne a tiszta tüzet. Judás nem úgy indult el, ahogyan megérkezett a véghez. Judás ott volt Jézus körül, követni akarta őt, de a szívben hagyta a bűn gyökerét mindjobban elterjedni és a pénz szeretete mindjobban elhatalmasodott a szívében. Ezért kellett Judásnak elpusztulni. És vannak szívek, amelyek egészen magukba fogadják, mélyen magukba fogadják Isten szeretetét. Ezekre vonatkozik Jézusnak ez a mondása: Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes! Vagyis ha valamit Istentért tesztek, azt egész szívvel tegyétek, ne fél-szívet. Ahogy Isten egész szívvel vállalt bennünket magához és az ő szívben nincsen más, csak irgalom és szeretet és bünbocsánat, éppúgy teljes szívvel kell nekünk az Isten felé fordulnunk és betöltetnünk általa az ő szeretetével.

Az előbbi példázatban azt mondottuk, hogy Isten üres edényeket keres, hogy beléjük töltse az ő szeretetének csodálatos illatos olaját és mint keres.

kedő, patikus, sorba állítja a maga boltjában és átviszi őket az ő szeretett Megváltójukban abba a tulsó világba. Egyrészt mellé állítja ezeket az edényeket, ezeket a drága, illatos olajjal telt edényeket; mint ahogy a bor megéri és megéri az illatász, az aromával, gyümölcslelével összefőzött likőr. Éppen úgy érnek meg odaát a csodálatos alabástrom szelencék, a választott keresztyének, megtelve az égi szeretet olajával és várják a nagy órát, amelyben az égi patikus leveszi őket a polcra és lecsavarja a nyakukat és majd kiárad belőlük az isteni szeretet ebbe a világba.

Ez a példázat is előretekint a következő korra, akkor lesz az aratás. Amit most összegyűjtünk, akkor fogjuk jászárogni ebbe a világba. Mennyi szeretet gyűlik össze, mennyi szeretetet áraszt Isten ebbe a világba és még sincs szeretet! Micsoda szeretet volt az, amikor Isten egyszülött Fiát adta és mégis csak "feszítéd meg"-et hallunk ebben a világban. Mennyi szeretetet hintett el Isten száz és száz reformátornak a tovatűnő óltán keresztül és hova tűnik mindez?! Elfolyik, mint a puszták patakja, mely elvész a pusztaságban, nem marad semmi sem belőle és mégis, semmi sem folyt el belőle hiába. Mint ahogy ezek a vizek vagy elpárolognak, vagy aláfolynak a mélységbe és később kutvizsé válnak, de Isten felhasználja őket, úgy az a szeretet, melyet Isten ennek a világnak a sivatagjába bocsát és látszólag semmit sem változik a világ, egyszer ki fog áradni, bele fog sülni ebbe a világba. Jézus tehát azt akarja nekünk ezzel a példázattal mondani, hogy a mostani korszakban bűnbocsátó szeretettel megtöltött üvegeket Isten félrövidíti és majd egy elkövetkező világban előveszi és felhasználja őket. Minden példázat afelé a nagy és csodálatos kezdet felé néz, ahol, - úgy olvassuk, hogy a vég van, - pedig igazában ott kezdődik a valóság. Ha még csak egy példázat, akkor valóság. Ha még csak tükör, akkor szemtől-szembe nézés. Ha még csak vetés, akkor learatás a mag-nak, hogy kenyér legyen ezen a világon, a szeretetnek a kenyere. A példázat látszólag ezzel a világgal foglalkozik és mégis minden példázat az elkövetkező világra tekint. Ha olyan időket élünk, amikor a történelmet érthetetlen a nagy folytatás nélkül. Ezt a történelmet akkor értjük meg, amikor a folytatás elkövetkezik.

Rágen, amikor volt pénzünk arra, hogy folyóiratokat vásároljunk, gyakran láttuk egyes cikkek alatt, hogy folytatás következik. Ezt a mostani korszakot nem tudjuk másképp megérteni, csak úgy, ha elképzeljük ezt a szót, hogy: folytatás következik". Amikor egy igazi keresztyént kikísérünk a temetőbe, ott is az áll, hogy folytatás következik. És amikor az ember előre tekint a földi élete végére, ott is az áll, hogy folytatás következik. Ezt kell, hogy lássuk. Ha a tanítványok vagy síró asszonyok el tudták volna olvasni, mi volt Jézus sírjára írva, milyen más lélekkel tértek volna vissza, mert arra a sírra az volt írva, hogy folytatás következik. Három nap edült és a jóslás bekövetkezett és Jézus szent teste három nap múlva nem volt a sírban. Meglátták a tanítványok, Mária, a hét apostol a Galileai tengernél, az Ötvenz atyafi a hegyen és látták őt felmenni az égbe. De amikor eltűnt a szemük elől, az volt felírva, hogy folytatás következik. Két angyal megjelent nekik és azt mondta: "Galileai férfiak, mit állítok itt, nézve a mennybe?" Ez a Jézus, aki felvitették fölétek a mennybe, aképen jó el, amiképen láttátok őt felmenni a mennybe"/Csel.1,11/. Mit jelent ez más szóval? Azt, hogy folytatás következik.

És amikor ebben a szomorú, gyűlölettel telt világban kérdezzük, másképp nem tudjuk megérteni, csak így, hogy "folytatás következik? A sok szenvedésből, türelemből, kitartásból, hitből és Istenbe vetett bizalomból fog egy csodálatos folytatás következni. Isten elvetett szeretete meg fogja teremni a maga gyümölcsöt és ennek a gyümölcsnek neve: hála. Nem gyűlölet, nem bosszúállás, nem "feszítéd meg", hanem ez: Áldás reá! Isten áldása részöll erre a világra. Nos, ennek az áldásnak tartalmát gyűjti most össze Isten. Engedd szivedbe Isten szeretetét, üressédjék meg szived Isten előtt és ha fére is tesz téged, a maga boltjába, te csak várj, mert egyszer elővesznek téged és k használni fognak újra téged.

Egy ritka, bár azt hiszem, ismerős példázat szövegét hallottuk. A példázat csak egyedül Máté evangéliumában fordul elő. — Egy atya két fiát egymás után kiküldi szőlőjébe. A fiúk már nagyok, egyedül is tudnak dolgozni. Nem is szükséges tagnunk, hogy mely időtáiban, micsoda munkára küldte őket az atya, a fontos az, hogy a fiúk hogyan viselkedtek az atyai felszólítással szemben. A Biblia korábbi fordításai szerint fordítva találjuk a fiúk szerepét. az első fiu, mikor az aty elküldte, azt mondotta: "megye, atyám!" A görög szövegben és az arabban, —ami a görögnek az alapja— azt olvassuk: "én Úram!" Ez azt jelenti: én megyek! Tehát igenlő választ fejez ki. De azután mégsem ment el. A másik fiu is felszólítottatott és azt válaszolta: "én nem megyek el." De utóbb megbánta a dolgot, mégis kiment és dolgozott. Jézus akkor mondta ezt a példázatot, mikor azt kérdezték tőle a papok, főpapok és írástudók, hogy: "micsoda felhatalmazással cselekszel ezeket a dolgokat és ki adta neked ezt a felhatalmazást?" Tudniillik Jézus megtisztította a templomot és kiűzte onnan az árúsokat és vásárlókat. Jézus válaszáat attól tette függővé, hogy ez a küldöttség megmondja-e neki, hogy János munkája Istentől vagy emberektől való volt-e. A papok, főpapok és írástudók— akik ebben a Jézushoz küldött bizottságban voltak— félrevonultak tanácskozni, és abban állapotok meg, hogy nem adnak határozott választ, mert ez számukra csak rossz lehet. Ha azt mondják, Istentől való, akkor azt mondja nekik, Hogy: hallgassatok ráá; ha pedig azt mondják, hogy emberektől való, akkor a nép követi meg őket. Kutyaszorítóba jutottak és nem találtak más kivezető utat, mint a bizonytalanságot. Tehát azt mondták: nem tudjuk. Ha a papok, főpapok és írástudók nem tudják megmondani, hogy Istentől vagy emberektől való-e a János keresztsége, akkor mi célra vannak a papok az emberek között? Ez hatalmas szegénységi bizonyítvány volt a sküenedrion felől. Jézus azt felelte: akkor én sem mondom meg, milyen felhatalmazás alapján jártam el, mikor a templomot megtisztítottam. Azokban eznel nem zarkózott el a tanács kiküldöttséivel való további eszmecsere elől, mert ics, példázatokot mond nekik. Az első példázat, amit elmond, rövid, két fiuról szól. Amikor elmondja Jézus a példázatot, megkérdezi a küldöttségtől, hogy a két fiu közül melyik teljesítette apjának akaratát. Érdekes, mennyire meg voltak zavarodva ezek a nagytudásu, előlélo emberek, akik azt felelték Jézusnak, hogy a második, aki azt mondotta: nem akarok, de mégis kiment a szőlőbe és mégis dolgozott. S nem vették észbe, hogy a példázat ellenük szól. Jézus tehát egymásután kétszer szoritotta meg őket. A hazug embert a sánta kutya is utoléri. Nem lehet a hazugság útján sokáig járni, előbb-utóbb lelepleződik az ember. — Tehát azt felelték a kérdésre, hogy a második cselekedett helyesen. Akkor Jézus elmondja a példázatnak a tartalmát. Azt mondja nekik, hogy "Keresztelő János az igazság útján jött és a vámszedők és a parázna asszonyok hittek neki, ti pedig nem hiszttek. Miután a vámszedők és a parázna asszonyok hittek neki, ti ezt látva sem bántátok meg bűneiteket és nem hittetek Keresztelő Jánosnak". Ez tehát a példázatnak a magyarázata. Vagyis az első fiu, aki azt mondta az atyjának: "megyek" és mégse ment ki, ez a papoknak, főpapoknak és véneknek az előkelő seregét jelképezi. A másik fiu pedig, aki azt mondta: "nem akarok elmenni", de megbánta és később mégis elment, a vámszedőket és a parázna asszonyokat jelképezi. Tehát két fejta ember van. Az egyik könnyen elhuzódik Istentől és magát a bűnnak adja oda, mint a vámszedők és parázna asszonyok és ezzel kifejezik, hogy Istennek engedelmeskedni nem akarnak. De ezek, mikor Keresztelő János eljött és felemelte szavát, hirdette az igét és megmutatta az igazságosság útját, — hittek Keresztelő Jánosnak. Elhitték neki azt, hogy a bűnös igazságossá lehet. János azt mondta: "Bánjátok meg bűneiteket és meritkezzetek be. Keresztekedjete meg". Aki tehát bevallja bűnét Isten előtt és megbánja azt, bűnbocsánatot kap. Így lesz a bűnös igazságossá. Ezek a vámszedők és parázna asszonyok hittek Keresztelő Jánosnak; jöttek, megvallották bűneiket és megtértek Istenhez. De a papok, írástudók és vének nem örültek Keresztelő Jánosnak. Nekik nem kellett az igazságosság útja, hiszen azon voltak. Hiszen ők hirdették a törvényt, hiszen arról voltak nevezetesek, hogy milyen jók; hiszen azzal dicsekedett a farizeus a templom közepén: "Hálát adok Néked Úram, hogy nem vagyok olyan, mint az a vámszedő", aki ott állott a sarokban. Annál ő sokkal jobb volt. Akkor miért volt ezeknek szükségük arra, hogy Keresztelő Jánoshoz menjenek? Valószínűleg azért, mert ezek a vallásos emberek szintén nem voltak bűntől szabadok, és a vallásos szokások és vallásos látszat mellett gonosz bűnöknek

voltak rabjai, melyeket a nép nem bement, de amelyeket ők tudtak. De hogy mertek volna odamenni a bűnösök közé és a halálnak jegyét magukra venni, s hogy mondhatták volna, hogy ők halálra méltó bűnösök? Hogy mehetek volna Jánoshoz ilyen bűnvallással? Nem teheték ezt, nekik kívül kellett maradniok. A népnek volt szüksége az ilyen igazságosságra. Ők nem mehetek oda Keresztelő Jánoshoz, hogy bementkezzenek. Ők az igazságosság útjával nem törődtek, csak a vallásos látszattal. Ők azok voltak, akik "igent" mondtak Istennek, de mégsem mentek el, hogy dolgozzanak a szőlőjében. A szőlő, amiről itt szó van, nem más, mint Izráel; s a munka nem lehet más, mint Izraelben való bizonyoságtétel. És íme a vámszedők és a parázna asszonyok elmentek bűneikről bizonyoságot tenni Ahhoz, aki bűneik bocsánatát hozta. De a papek, főpapek és irástudók nem mentek el bizonyoságot tenni, ők magukról tettek bizonyoságot. Íme itt van tehát a másik emberfajta, milyen jól jellemezte őket János. Milyen szolgáltrakészen hangzott az egyik fiú szava: "Megyek Uram!" Nem is atyámat, hanem uramat mongett. Hogy megtiszteli az atyját, de milyen távol érzi magát tőle! Mert ezzel a dicsekvő vallásossággal az jár együtt, hogy az ember távol érzi magát Istentől. És milyen szomorú, milyen sivár a folytatása az ilyen vallásosságnak. Hiszen a szívük nem fordult oda Istenhez, mert ha odafordult volna, akkor bántotta, sértette volna a szívüket bűneiknek a tudata. De ők a bűneiket elrejtették és felvették magukra a vallásosságnak a kátszátát. Ezért van szükség arra, hogy a tiszta vallás mellett egy maga által kigondolt vallásossága is legyen az embernek. Ezért van, hogy olyan emberek, akik nem veszik komolyan Isten parancsolatait, úgy gondolkodnak, ahogy a Biblia szellemével ellenkezik. Egy új vallásosságot csinálnak a Biblia köré. Ez a Biblia köré épített új vallásosság van meg a talmudban is, a zsidók szent könyvében. Ez a fajta vallásosság emberi készítmény; az ember maga gondol ki egy új Bibliát, egy új vallásosságot, és abban fokozottan ott van az alázatokodás.

Rövid pár héttel ezelőtt egy lelkes társaságban voltam és ezek az egyszerű, becsületes lelkesek sorba mind elmondották, hogy milyen hitványak, gonoszok, és megalázkodtak sorban. Egy egész délutánt eltelt azzal, hogy magukról beszéltek. Olyan lelkesek voltak, akiket szeretek, meg is becsülök, őszinték is voltak, szívesen voltam közöttük, de amit mondtak, azt nem hallgattam szívesen. Mikor a végén felszólítottak, hogy én is szóljak hozzá a kérdéshez, azt mondtam, hogy miért kell olyan sok szót csinálni abból, hogy bűnös vagyok? Ezt ugyanis tudjuk, mit nézzük annyit magunkat?! Ezt a hosszú időt nem arra kellett volna fordítani, hogy Jézust nézzük? Nem sokkal építőbb lett volna-e Krisztusra, a keresztre nézni és bűneinket megvallva mondani: Uram, én ugyanis csak az vagyok, akit Te ismeresz, mert én más nem tudok lenni. Kialtók Hozzád, hogy Te formáld belőlem újat! - És mikor tekintetünket valóban Istenre vetjük, akkor Isten nem fog elfordulni, teremt az ő emberrel szemben egy újat. - Ez volt a benyomásom azokról a lelkesekről. De ezek mögött ott áll egy egész farizeus had, akik mellüket verve állnak Isten előtt és arra hivatkoznak, hogy ők különbek, mint a többiek. Ezekről mondotta Jézus a példázatban, hogy azt mondják: igen Uram, megyek - és mégsem mennek el. Mindig mondják, hogy igen, de sohasem teszik azt, amit az Ur kíván, hanem mindig azt, amit saját maguk kigondoltak. Ezek mérgezik meg az embert. Nem hiába mondta Jézus: "tartózkodjatok a farizeusok kovászatától?" mert ha ez a gyülekezetbe kerül, akkor mérgezni kezd és egymás után mérgezi a gyülekezet tagjait. Ez ellen a farizeus mérge ellen úgy gygyverezze fel magát az ember, hogy választani tudjon között, amit Isten ígéje mond és között, amit emberek gondoltak ki. Világosan kell látnunk, hogy bizonyos külső szokások megtartásával, - mint a házi istentisztelet, imádkozás, elmélkedés, az igelottóából való huzogatás, mint a templomba, összejövetelekre való járás, adakozás és bizonyos keresztyén munkáknak a vásárlása - el ne vakittassuk magunkat és azt ne higyük, hogy ha azokat végezzük, akkor már Isten kedvesen tekint ránk. Hogy Isten kedvesen tekintsen ránk, azt csak az igazságosság útján érhetjük el és az a bűnbánat és kereszt útja. Egyetlen hely van, ahol az Isten megbocsátva, örömmel és kegyelmesen tekint ránk: ez az egyetlen hely az, ahol Krisztussal együtt mi is felfeszítettünk a fára. Másként, mint bűnös módjára, Isten előtt megállni nem lehet. Több-ször mondtam már, újra elmondom. - Luther Márton, aki a reformációt elindította mert Kálvin is az ő tanítványa volt/ mikor halálos ágyán feküdt, akkor egyetlen munkáját, tettét sem tudta maga elé idézni, hogy azzal megvigasztalja magát. Kihagyatva állt Istennel szemben és csak akkor nyugodott

meg, mikor bűneivel újra Isten elé járult. Ne ékesítsük fel magunkat saját tetteinkkel, mert mindaz csak gyalázat. Fertőzött a mi életünk, fertőzött a szívünk, fertőzözz minden csekekedetünk, ami által többek akarunk lenni. De miénk lesz minden áldás, ha odavisz utunk a Golgotához, ha bűnünket a keresztre tesszük, ha szívünket odaadjuk Neki. És akkor csak egy vigasztalásunk lesz: a Messiás, aki meghalt a keresztfán... Más vigasztalásunk nincs, csak az, hogy Ő meghalt értünk. S ha 10, 20, vagy 50 évig járjuk a keresztyénység útját, akkor is csak az lehet vigasztalásunk, hogy Ő meghalt értünk. Ha meg akarunk tisztulni, - mert minden, amihez hozzáérünk és minden, ami hozzánk ér, fertőzött - egyedül a Golgota keresztye az, ami segíthet rajtunk. Azért maradtak kívül a papok, főpapok, írástudók, - akik különbek akartak lenni a többi embernél - mert magukra néstek és az igazságosság útját elkerülték.

Simon főfarizeus házában fekszik Jézus, lába hátratéve, ahogyan előkelő római házaknál az étkezés során szokás volt akkor. S egyszer csak megjelenik egy asszony. Egy kis alabástrom szelencében drága kenetet hoz magával. Ezek az alabástromszelencék be voltak úgy zárva, hogy az illat beillik előtörni nem tudott. A nyakát törték le mindig használat előtt. S mikor az asszony jön, egyszer csak megáll Jézusnak a lábánál és nem tud továbbmenni. Valami nem engedi. Finom, előkelő, gazdag ruháju, jómoderu, de bűnös asszony. Megáll Jézus lábánál és nem tud tovább menni. S mikor ott megáll az Úr a lábánál, - a vendégek, a házigazda látja - kicsordul a szeméből egy könny és rácsik Jézus lábára. Jézus nem huzza el a k lábát. Az asszony látja, hogy mitörtént. Hosszu leomló haját kezébe veszi, megtörli Jézus lábát és megindul a könnye. És akkor széttöri az alabástromszelencét és tartalmát mind rátölti Jézus lábára. A jelenlevők azt mondták: "ha próféta volna, tudná, kicsoda ez az asszony és nem engedné, hogy illesse őt". Jézus tudta, hogy kicsoda ez az asszony. Akik Jézust vádolták, azoknak a szemük tisztátalan volt, bűnösök voltak, tele hibákkal. Feladték a bűnt, ami az Ő szívükben is volt, a vágyat, ami az övék is volt. Csak így tudtak különbséget tenni az asszony és maguk között.

Jézus átlát rajtuk, mikor a példázatot mondja. Kétféle emberfajta van: amelyik megalázkodik és amelyik a bűnével nem törődik. Így válik kétfelé az emberiség, így nézi őket Isten, így tesz közöttük különbséget. Az egyik és a másik fiú. Melyik kedves Isten előtt? Olyan könnyű rámondani a választ. De mikor az engedelmségről van szó, megkeményedik a szívünk. A te szíved vajon megkeményedik-e? A szíved titkos, rejtett bűneivel kész vagy-e odállni Isten elé, kérni a bocsánatot bűneidre, és az igazságosság útjára lépni? Melyik fiúhoz leszsz hasonlónak?

Isten áldja meg feleletedet erre a kérdésre!

Csis György

Máté 24: 1-3.

Azután, hogy az Úr még utólsót szólott a templom területén, még egy utolsó figyelmeztetést adott, mintegy vészkiáltásként a zsidó népnek, tanítványaival együtt megindult, hogy leszállván a Kidron völgyébe, átmenvén az Olajfák hegyén, Betlehembe érjenek, ahol az Urnak a megszállóhelye volt. Amikor a templom fényes épülete előtt mentek el, a tanítványok ráirányították Jézus figyelmét a templomra. /Lásd Márk 13:1. és Lukács 21:5./ Ebből a két részből kiegészítve látjuk, hogy az apostolok lelkét a templom sorsa erősen foglalkoztatta. Ennek oka valószínűleg Jézus ama kijelentése volt, hogy: "Ez a ház pusztán hagyatik meg néktek". Csakugyan az a hely pusztá és sivár lett Krisztus után 70.-ben, negyven évvel azután, hogy Jézus ezeket a szavakat szólta.

Mivel a tanítványok lelkébe beleeresztette fullánkját Jézus eme kijelentése, ezért hívták fel rá Jézus figyelmét: "nézd micsoda kövek, nézd, micsoda falak!" Csakugyan bámulnivaló! Még ma is látni lehet egy követ, amely 12 méter hosszú. Általában a kövek 2 m magasak. Szinte elgondolni is nehéz, hogy ezeket a köveket hogyan lehetett idehozni a templom helyére egyetlen kalapácsütés nélkül, mert csendben épült ez a templom. Most is ezzel a megilletődéssel szóltak a tanítványok Jézushoz: "Uram, nézd, micsoda kövek!" E kijelentés mellett szinte eltörpülni látszik a kérdés: és ezek fognak elpusztulni? Lukácsnál azt olvassuk, hogy a tanítványok azt mondják: "nézd, micsoda diszítések!" "Anathéma" annyit jelent, mint ajándék. Olyan ajándékok, amelyeket a templom építkezésére ajándékoztak. Igen sok részét a templomnak maga Heródes készíttette. A templomnak fele szinarannyal volt borítva. Ez ragyogott bele a világba. S most, mikor elmentek a templom előtt s felhívták rá Jézus figyelmét, "micsoda ajándékok ezek!", Jézus azt felelte: "Bizony, bizony nem marad egy kö sem, mely le nem romboltatik!"

Bizony senki sem gondolta volna, hogy Budapest romokban fog heverni. Ki gondolta volna, hogy a hatalmas hidak egyszerre a Dunába fognak dőlni? És megtörtént! A tanítványok ilyen hitetlenül nézték a falakat, amikor az Úr szólott. De azután elhallgattak. Arról a tárgyról ott többet beszélni veszedelmes lett volna. De ahogy a tömegeből kikerültek, felmentek az Olajfák hegyére, megpihentek és visszanéztek... akkor a leszálló nap fénytől fénysugarba öltözve, ott állott előttük a templom megdicsőülve. Most ott magukban merték csak a tanítványok megkérdezni: "mond meg nekünk, hogy mikor lesznek meg ezek, mi a jele az eljövetelednek és az utolsó ítéletnek?"

A tanítványok nem vették észre, mert nem is tudhatták, hogy három különböző kérdést tettek fel. Az ó-testamentumi próféták ezt a három kérdést összefoglalták egy jövendülésbe. Évezredek választják el ezt a három eseményt egymástól. Ezt az ó-testamentumi próféták egy síkon látják. Jézus mikor felel, szintén nem választja el e három kérdést egymástól. De nekünk, akiknek rendelkezésére áll az új-szövetség és a Jelenések könyve, módunkban van elválasztani e három eseményt egymástól: Jeruzsálem pusztulását, Jézus visszajövetelét és az utolsó ítéletet. Vannak jövendölések, melyek mind a három eseményre egyformán vonatkoznak.

Istennek, amikor a jövőt elénk állítja, nem az a célja, hogy akár tudományos, akár kothyeles kíváncsiságunkat elégítse ki, nem az a célja, hogy pontos képet adjon, hanem egy a célja és ez abban áll, hogy intsen bennünket és figyelmeztetést adjon! Még pedig úgy, hogy az ember ne kezdje számíthatni, mikor, mikor? -hanem mindig készen legyen! Jézus is ezért nem választja szét a jövendölések eseményeit, tenát ezt szándé-

kosan teszi így. Mi azonban mégsem tudunk ellenállni egy bennünk levő tudásvágynak. Megpróbáljuk szétválasztani a jövendölések eseményeit az-
zal, hogy lehet tévednünk. Az a figyelmeztetés azonban fennáll, hogy ne a
tudásvágyat elégítsük ki, hanem vegyük szívünkre, amiket az Úr mondott és
akkor nem tévedhetünk el.

A tanítványok három kérdést intéznek Jézushoz és ez három külön-
böző nagy eseményre vonatkozik, mely majd a jövendőben elkövetkezik vagy
elkövetkezett már. 1/ Jeruzsálem pusztulása, 2/ Jézus visszajövedele, 3/
az utolsó ítélet. Mindhárom eseménynek fontos szerepe van az emberi törté-
nelemben. és az üdvösség történelmében.

Hogy a zsidó nép Isten kiválasztott népe volt, hogy benne és
rajta keresztül Isten olyan kijelentést adott, aminek párja nincs, hogy
ennek a zsidó népnek a története el volt választva a többi nép történe-
tétől és el van választva ma is, arra nem kell felhívni különösen a fi-
gyelmet. Ezek Isteni csodák. Ez a nép nem a tudománya által, nem államfér-
fiainak bölcsesége által maradt fenn és nem valami földi ügyesség által,
hanem egyes-egyedül az által, hogy Isten óvó keze ki volt rá terjesztve
és nem engedte elpusztulni. Annyi gyűlöleten, támadáson és veszélyen ke-
resztül Isten megőrizte, megtartotta őket. Az egyik legkisebb népe a vi-
lágnak és léte szilárdabb, mint hatalmas népeké. Mindehhez hozzátehetjük,
hogy ezt nem érdemelték meg, mint ahogy mi sem érdemeljük meg Isten ke-
gyelmét. Mindig lázadtak Isten ellen, a Messiást megfeszítették. Ép oly
érdemtelenek voltak, mint minden ember. És mégis megmaradtak! Ez a mégis..
ez az Isten csodája! Hiszen el kellett volna pusztulnia már Jeruzsálem
pusztulásakor. Az ostrom oly rettenetes volt! És minden éhségen, gyilkol-
láson keresztül mégis kitartott az ostromlott sereg egy része. Márkor már
egy hónappal fogva tartották a várost, még akkor is a földalatti titkos
rejtekekből lesóványodott zsidók támolyogtak elő, akik lent vizet talál-
tak és azzal tengették életüket tovább. Megmaradtak jelképnek, hogy Isten
megőrizte őket egy eljövendő világ számára. Isten megőrizhet, Istennek van
hatalma rá. Mégis Jeruzsálem pusztulása nagy csapás volt a nép életére.
A nép történetét keresztbe törte és egy más irányba vitte.

A zsidó élet központja a templom volt. Egy templom! Bárhol lakó
zsidók tekintete e templom felé fordult. Bárhol lakó zsidók igyekeztek nagy
ünnepben felmenni a templomba. Ha máskor nem, hát husvét ünnepére. Messze
távol, idegen országban elszórva lakóknak is életükben néhányszor el kel-
lett menni Jeruzsálembe a templomba. Úgy tekintettek erre a helyre, mint
Isten jelenlétének biztosítékára. Mint a legszentebb ereklyére. És az Is-
ten ezt az ereklyét vette el tőlük! Mert mikor az a másik templom felé-
pült - Jézus teste feltámadott - akkor a kőből épült templom már csak e-
reklye volt. Jézus elvette tőlük, mert már nem volt szüksége rá a népnek.
A templom elpusztulása után a nép istentisztelete is megváltozott. A temp-
lom helyett nőtt ki a zsinagóga. De azért a templom mellett megmaradt a
zsidó népnek a fájdalma és reménysége, hogy megegyeszer talán visszaadja
nekik az Isten. Hétről-hétre felhangzott a jajszó, a panasz-szó amiatt,
hogy elveszett a templom, a dicsőség!

Ez a kétkedés, ez a fájdalom volt a tanítványokon akkor, amikor
kérdették: "nézd, micsoda falak, micsoda kövek". És Jézus azt felelte:
"Bizony, bizony mondom néktek, hogy itt egy kő nem marad a másikon rajta,
hogy le ne romboltatnék". Ez volt az egyik nagy esemény, amely a tanítvá-
nyok lelkét foglalkoztatta.

A másik az volt, hogy "mikor jössz vissza és miről tudjuk meg,
hogy visszajössz? Mi a jele a Te visszajövedelednek?" Ez a kérdés szintén
nem volt új. Benne volt az Ó-testamentumban. Hogy Jehova eljön, azt vilá-

gosan megjósolták a próféták. Az agg Simeon beteljesedve látta az ígéretet amikor kezében tartotta a gyermeket, - bizonyos azonban az, hogy ez még nem volt a teljes beteljesülés. Jézus a tanítványoknak megmondta tisztán, világosan, hogy vissza fog térni. A tanítványok nem értették ezt egészen, mert nem tudták, hogy hogyan fog elmenni. Jézus ugyan megjövendölte szenvedéseit, halálát, de a tanítványok nem tudták komolyan venni. Ez nem fért a tanítványok lelkéhez, ép úgy, mint az, hogy a templom falát le fogják rombolni. Mint ahogy Péter ajkáról hallottuk: "Uram, kihez mehetnénk, mikor az Örökélet beszéde jön Tetőled". Mivel egész lelkükkel rajta csüngtek a Mesteren, el sem tudták képzelni, hogy ezt a testet egyszer a sírba fogják tenni. Nem értették. De mivel a Mester oly sokszor beszélt arról, hogy vissza fog jönni, mégis foglalkozniok kellett vele. A halál, a halál napja előtt nem foglalkoztatta őket, hogy hogyan fogsz minket elhagyni, az nem érdekelte őket, csak az, hogy mi a jele, hogy Te visszajössz? A jel kérdése sokat foglalkoztatta a zsidókat. Sokszor kérdezték: mutass nekünk jelt! Jézus egyszer azt mondta: "Nem adatott más jel, mint Jónás próféta jele!" Ez pedig a jel, hogy Jónás három napig feküdt a hal gyomrában. De azért újra és újra visszatértek ahhoz, hogy mutass valami jelt! Volt pedig ott jel elég. Betegek gyógyultak, ördögök kiűzettek, halottak támadtak fel. Jel, csoda elég volt, hogy Jézusban higgyenek. De az apostoloknak lelke előtt valami feltűnő csoda lebegett. Valami, ami megrázza az embereket. Ami után ne legyen kétség, hogy az Istennek van hatalma tovább folytatni, amit elkezdett. Ilyen jelt kívántak az apostolok. Ez nem volt egészen alaptalan és hiábavaló. Jézus azt jövendölte, hogy az ő eljöveteletét egy olyan csodajel előzi meg, amely az ég egyik végétől a másikig ellátszik, mint a villámlás. A jel bizonyosságra juttatja az övéit, némelyeknek azonban rémületet okoz. Az a bizonyosság, ami majd ezeknek a tanítványoknak lelkében élni fog, a szív bensejében támad, titkon, csendben elrejtve az ember szeme elől. Csak hívő szivekben támad. De a külső jeleket kereső, a nagy, hatalmas, megdöbbentő eseményeket váró emberek kimaradnak ebből a bizonyosságból. Csak akik rábizzák lelküket arra, Akiben hisznek, Aki soha nem hazudott, csak azok érik el s találják meg ezt a bizonyosságot. Mikor ez a külső jel el fog jönni, akkor ezek felemelik szemüket és tudni fogják, hogy itt az Úr. A többiek is fogják tudni, de azok menekülni fognak előle.

A tanítványok nagy súlyt fektettek arra, hogy az Úr visszajön, azért kérdezték, hogy mi a jele.

Az utolsó ítélet befejezését képezi az ember földi életének történetének. Ez a harmadik legnagyobb esemény, amely felé félőn, aggódva tekint az emberiség. A középkori egyház félreértve és megváltoztatva a jövendöléseket, azt vélte, hogy közvetlenül az utolsó ítélet fehyegeti őket és Krisztus után az ezredik évben várták, hogy az utolsó ítélet bekövetkezzék. A középkori ódák tele vannak ennek az ítéletnek várásával. Hogy előbb hatalmas eseményeknek kell lenni, az szemük elől eltűnt. Semmi nem foglalkoztatta olyan megdöbbentő módon az emberi képzeletet, mint az utolsó ítélet kérdése. Mikor mindennek vége lesz.... mikor elpusztul a föld... és elpusztul a világ...és mikor többé nincs emberi történelem, legalább úgy, amint eddig folyt, megszűnik...mikor minden mondat után odateszik a pontot...mikor nincs többé alkalom arra, hogy az ember Istent megkeresse! Ez az utolsó ítélet foglalkoztatta az emberi képzeletet a legerősebben. A tanítványok is foglalkoztak vele.

Imé, tehát három nagy esemény foglalkoztatta őket, amikor az Olafák hegyén leülve, félénken, reszketve, hogy ne hallja meg más, csak a lebizalmasabb kör, kérdezték, "mi történik ezekkel a falakkal, mi a jele a Te eljövetelednek és mikor jön el a vég?" Elképzélhető, hogy a lelkük meg volt rézva, ha nem is tudták teljesen átérezni a súlyát, az eseményeknek, mégis megjelent mindaz, ami a Názáreti Jézussal történt. Látták a növeked-

vö ellenszegülést. A gonosz főpapokat, a farizeusokat, sadduceusokat, irás tudókat és látták Jézus vergődő lelkét. S mikor mindezek bennük összegyűltek, bár nem értették, mégis érezték az idők terhét, az események borzasztó súlyát s így buggyant ki lelkükből e három kérdés. Azt hitték, e három kérdés egy, pedig ez egymástól mind messzeeső esemény. Jézus nem világosította fel őket, Ő csak figyelmeztetni, óvni akarta tanítványait. A könnyelmű élettől akarta megóvni őket az embereket.

Jézus jövendölésének nagy része olyan, ami majdnem minden időre érvényes. Mikor ezt jövendölte: "háborúk és háborús hírek lesznek", Olyasmit mondott, ami nélkül az emberi történelmet elgondolni nem is lehet. Voltak ugyan békés korszakok, de ezek is telve voltak emberi gyűlölettel, irigységgel. Az ember nem élhetett békében még a békében sem. Folytonos aggodalom vette körül az embert. Éppen ezért ezek a jövendölések mind a három eseményre vonatkoznak.

Mikor az Úr a természet eseményeiről beszél, ez sem egy időpontra érvényes. A természet csodái minden időben nyugtalanították az embereket. Jeruzsálem pusztulása előtt Flavius Jozefus elmondja, hogy egy évig egy üstökös volt a város felett. Elmondja, hogy husvétkor különös fény látszott az oltár és a templom körül. Ez intő figyelmeztetés volt, hogy az Isten jelen van. Ugyancsak egy husvétkor egy áldozati tehén a templomban megellett. Az emberek szívet megreszkettette, hogy egy szilárd templomajtó kinyílt. Feljegyezte, hogy a felhőkben harci szekereket és csapatokat láttak. Egyszer egy pünkösdkor éjjel a templomban nagy tömeg hangja hallatszott: "Menjünk innen el!" Egy paraszt négy évvel a háboru előtt jajszavakat kiáltott Jeruzsálam miatt s hét éven át ezt folytatta. Minden pusztulással kapcsolatban megfigyeltek ilyen jeleket. A nép nyugtalan és megérzi a veszedelmet. Flavius Jozefus ha ezeket a jeleket feljegyezte, akkor ez igaz s ezzel a tömeg hangulatát tolmácsolja nekünk.

Ezeket az eseményeket tehát nehéz úgy elválasztani, hogy ezek csak Jeruzsálem pusztulására, a másik Jézus visszajövetelére, vagy az utolsó időkre vonatkozik, mégis meg lehet az eseményeket különböztetni egymástól s el lehet választani őket.

Rá fogunk jutni arra, hogy Jézus az embert újra meg újra megpróbálja figyelmeztetni az eljövendő dolgokra. Csak aki be akarja hunyni a szemét, csak az nem érti meg, hogy a veszedelem közeleg. Az emberek mindig jobbat várnak és nem gondolnak arra, hogy az ítélet jön.

Három ítélet foglaltatik ebben a kis részben. Az egész történelem tele van ítélettel. Minden népet egyformán sújt. Mind vétkeztek, mind Isten ellen támadtunk. Egy n épet sem illet meg az elbizakodottság, hanem csak közös megalázkodásunk Isten előtt, aki ellen vétkeztek.

Ebből a részből mégis előtűnik a biztatás, hogy az övéi ne féljenek. Minden nyomorúságon, minden veszélyen át Isten keze lehajol értük és ki fogja emelni őket. A történelem nem tud arról, hogy Jeruzsálem pusztulásakor egyetlen keresztyén zsidó is elveszett volna. Mind elmenekültek idejében. A történelem nem fog tudni arról, hogy Istenben bizó embereknek Isten tudta nélkül egy hajuk szála is meggörbülne. És nem kerül bele az utolsó ítéletbe az, aki magát elítélte és bűnbánó lélekkel Istenhez tért. Mert aki által ment az ítéleten, az már többé nem fog megítéltetni. Mindenkör kicsendül a biztatás: ne féljenek az övéi! Fél is így szól: "Azoknak, akik Istent szeretik, minden összedolgozik javukra. Tehát ha belemegyünk ennek a néhány eseménynek a tárgyalásába, álljon előttünk az a Jézus, aki elpusztulni látta Jeruzsálem hatalmas falait, de az övéit kezében tartotta.

Handwritten signature or mark

Egy utazó emberről hallottunk példázatot, aki kénytelen volt elhagyni háztartását, és vagyonát rabszolgáira bízni, hogy ő maga elutazzon hosszú időre, messze vidékre. Rabszolgái magukra maradtak és a rájuk bízott vagyont saját belátásuk szerint kezelték abban a tudatban, hogy az uruk vissza fog térni és ha visszatér akkor majd számot kell hogy adjanak neki.

Az ur, aki messze földre utazott nem más, mint a mennybe menő Jézus. A rabszolgák pedig azok, akiket megvásárolt magának vérén. Ezeknek - a saját vérén megvásárolt rabszolgáknak átadta minden vagyonát. Előre látta, hogy vádolmaradása hosszas lesz.

A példázatot különben igen jól ismerjük. Azok közé a példázatok közé tartozik, amelyeket sokszor tárgyalnak és amelyek mélyen bevésődtek az emlékezetünkbe. Bizonyos eltérések azonban vannak a magyarázatok között. Különösen a felől, hogy mit is jelent a talentum. Azt tudjuk, hogy a talentum szó mit jelent. A talentum egy régi súlyegység volt, amellyel aranyat, ezüstöt, bronzot mértek. Az arany talentum vagy az ezüst talentum egy nagyobb pénzegységnek is volt a neve. Bizonyos számításokkal, de azért pontosan kiszámítani nem lehet, egy angol lexikon 8.000 shillingre vagy 700 Fontra értékeli. De ettől a számításától messze van az az értéke, amelyet a vásároló értéke jelentett. Egy talentum igen nagy vagyont jelentett a régi időben. Ha tehát az egyik szolga 5 talentumot kapott, akkor igen nagy vagyont bízott rá, nem kevésbé arra, aki 2 talentumot kapott, de aki csak 1 talentumot kapott arra is igen nagy vagyont bízott. A példázathoz ezüst talentumról van szó, mert a példázat későbbi folyamán argurea szót találunk, ami ezüst pénzt jelent.

Eltérések vannak a magyarázatok között a talentum képes értelmezése körül. Általánosságban, főleg a racionalista magyarázók a talentumot a tehetséggel azonosítják. Egyik ember nagyobb tehetségű, a másik kisebb. E szerint fognak számot adni az ítélet napján. A nagytehetségű többel kell, hogy elszámoljon, a kistehekű kevesebbel. Ez a magyarázat téves, mert a tehetségeket rosszra is fel lehet használni. Itt pedig szó sincs arról, hogy a talentumot valamelyik szolga rosszra használta volna fel. A példázatban a talentummal csak egy visszaélést lehetett elkövetni, mégpedig azt, hogy valaki nem használta. Rosszra igen könnyen fel lehet használni a tudományt, a földi hatalmat, az ügyességet, az észet, stb.

Tehát a talentumok nem jelenthetnek tehetséget, mert a példázatban nincs szó a rossz felhasználásukról, - ez, csak olyan isteni ajándék lehetett, amelyet vagy jóra használt fel a kapója, vagy elrejtett. Ilyen talentumról beszél a Korintus 12 és 13 fejezete. A 12 fejezetben találjuk azokat a kegyelmi ajándékokat, amelyek: a bölcsesség beszéde, a hit csodatevő areje, a gyógyítás, a szellemeknek megítélése, a prófétálás, a nyelveken való szólás. A 13. fejezetben van a legnagyobb isteni ajándék, - a szeretet. Ezeket az isteni ajándékokat rosszra használni nem lehet, de félretenni, elásni azt lehet. Tehát világos a talentum természetéből, hogy csak ezeket az isteni kegyelmi ajándékokat, karizmákat értette az Ur. Ez így megváltoztatja a példázat értelmét is. Más jön ki így belőle, mintha a talentumokat tehetségre magyarázzuk. Mert ha a talentum tehetséget jelent, akkor a példázat minden emberre vonatkozik. Ha pedig csak a kegyelemre vonatkozik, akkor az Ur csak az igaz egyház tagjairól mondta e példázatot.

Tehát általában nem az emberiségről szól, hanem csak az igaz egyház tagjairól. Az egyháznak a tagjairól, akik közül mindenki kap valami kegyelmi ajándékot. De mind, kivétel nélkül kapja a szeretet ajándékát. Mert mindenki az igaz egyházba a szeretet által fogadtatik be. Az által a szeretet által, amivel az Ur meghalt értette. Ha találkozik a rabszolga az égi Urral, az első, amit ettől az Urtól kap, a szeretet irgalma. Ezt a legfőbb ajándékot minden rabszolga kapja. Másoknak adja még az

ismeret beszédét, vagy a bölcsesség beszédét, a gyógyítás ajándékát, a prófétalást, a nyelveken szólást. Az egyik kevesebbet, a másik többet kap. Hogy csakugyan ezekre a kegyelmi ajándékokra vonatkozik a talentum hasonlata, az még abból is világos, hogy az a szolga, aki a talentumot elrejtette az a legkevesebbet kapta. Ha pedig maga a talentum képességeket jelentene, akkor ebből az következne, hogy a buta ember gonoszabb, mint az eszes. Ez pedig nem így van. Az ész sokkal több gonoszra tanítja meg az embert. Ha valaki eszes-gonosz, akkor az emberiséget meg tudja mérgezni jobban. Másképp áll a dolog, ha a talentumok alatt kegyelmi ajándékot kell érteni. Ha valakinek kevesebb jut, az már azt mutatja, hogy hűtlen és hanyag. Aki többet akar szolgálni, az többet kap az Istentől. Ha valaki keveset kapott, az azt mutatja, hogy az illető rest, közönyös, nem hű, nem szereti Urát. Ez a körülmény, hogy a gonosz szolga volt az, aki a legkevesebbet kapta, arra mutat, hogy itt a kegyelmi ajándékokról van szó, mert aki a legkevesebbet kapta, az volt az ura iránt a legközönyösebb.

A példázatban ez a harmadik, ez a rest szolga az, aki az érdeklődést magára vonja. Ez áll az érdeklődés középpontjában. A jók nem nagyon érdekesek. A gonosz érdekesebb. Legalább mi így szoktuk elképzelni. /nincs érdekesebb regény, mint a detektív regény/. Én, aki évtizedeken át voltam a börtön lakója, mint fogházi lelkész, tapasztaltam azt, hogy a börtön nem érdekes. Akik ott ülnek, nem érdekesek. Az életük nem érdekes. Ott csak az érdekes, ami kívülről megy be. Mikor emberhez máltóan szólítottam meg őket valaki és úgy beszélt velük, mint magához valóval, akkor fel csillant a szemük, az érdekelte őket. Egyébként a beszélgetésük arra ment ki, hogy ha majd ők innen egyszer kijutnak, újra milyen gonosz tetteket fognak elkövetni. Miről is beszélhetett volna. Hiszen tudták, hogy ha innen kijutnak, másképpen nem tudják megélhetésüket ugyesen megszerezni. Elhelyezkedésük rendszeres pályári foglalkozásban lehetetlen volt ilyen multtal. Maga a társadalom kényszerítette az embereket, hogy aki elkezdte a gonosz életet az tovább is folytassa. A becsületesség, az érdekelte őket. Ők is egy legendás létkört igyekeztek vonni maguk köré a becsületességből. Egy bankrabló a naplójában, de a beszélgetés során is-bevallotta, hogy hadvezérnek képzelte el magát, aki csatát vív a gazdagokkal. A gazdagok magukhoz kapják a vagyont és ez nem mindig a legbecsületesebb módon történik. Ha egy Napoleonnak szabad volt az emberek millióit leigázni és hadicsarcot kivetni, ő miért ne tehetné meg ugyanazt kicsiben. A tisztességnek a látszával bástyázták körül magukat. Ők is jobb emberként szeretnének élni.

Ezeket csak azért meséltem el, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy a gonosz nem is olyan érdekes. De fordítsuk a figyelmünket affelé az utolsó rabszolga felé, aki elásta a talentumot. Hatalmas súly volt egy talentum. Nehéz volt elcipelni a nagy darab ezüstöt és elrejtetni a földbe. Jól elrejtette, nem vették észre az emberek. A föld megőrizte neki, míg visszatért a gazda. Mikor a gazda visszatért és leszámolt az első két szolgálival és a harmadik került sorra,... mikor számonkérte tőle a rábizott talentumot, a szolga azt mondta: Uram, tudom, hogy kemény, kegyetlen ember vagy és ott is gyűjtesz, ahol nem vetettél, ott is aratsz, ahol nem szórjál, félted, hogy elvesz a pénzed, azért elástem, fogd, ami a tiéd volt. Akkor megharagudott az Ur, a talentumot elvette tőle, oda adta annak, akinek a legtöbb volt, a szolgát pedig kidobta a külső sötétségre, ahol sirás és fog csikorgatás van. Miért haragudott az Ur? Nem kapta meg a sajátját? Bizony nem! Mert nemcsak az volt az Övé, amit rábizott, hanem a rabszolganak az ideje is az Uré volt. Mire használta az időt a rabszolga? Saját magára! És ezzel megkárosította az Urát. Itt volt a vétke. Természetes, hogy a vétkek egy csomó más tulajdonsággal függ össze. Honnan vette, hogy kemény ur az ő gazdája? Mikor leszámolt a másik két szolgálival, akkor megdicsérte őket "Jól van hű szolgám, kevesen voltál hű, sokféle helyezlek ezután, menj be az Uradnak örömébe." Aki ilyen bőkezűen ad, lehet e kemény, kegyetlen ember? Honnan vette mégis ez a rabszolga, hogy az ő ura, gazdája kemény.

Mindent saját szíve szerint ítél. Aki gazember, az a többi embert is gazembernek nézi. A jóhiszemű ember mindenkiről feltételezi, hogy jóhiszemű. Ő nem volt az ura iránt hűséges, engedelmes. Feltételezte, hogy az ura is ilyen. Ebben a szolgában nem volt jóakarát, szeretet, feltételezhetette, hogy az ura szeretni fogja őt? Ez a szolga rüdeg, önző, magánakéltó ember ~~nik~~ volt, mit gondolhatott az uráról akkor? Saját lelkét vetítette ki. Saját lelkét ruházta rá az urára. Ugy tett, mint az emberek szoktak tenni, nem törődnek másokkal, önzők, maguknak élők.

A másik két rabszolga gondolta, hogy az ő ura kemény? Milyen hűen festette Jézus e világ közönyös embereit ennek a szolgának a képében. Ime, úgy tünik fel, mintha azok az emberek nem vétkeznének. Éa ilyen az embereknek legnagyobb része. Élnek félrehuzódva, önzően maguknak. Vagy azt hiszik, hogy vallásos összejöveteleken ~~hücskennek~~ ilyenek? A sorainkban nem ülnek olyanok, akik áldást kaptak és eszük ágában sincs másokkal törődni? Ez a rüdeg természet volt a rabszolga természete. Általánosságban ilyen a norma természet, ha valaki nem ilyen, bolondnak nézik.

Feltűnik, hogy az Ur milyen szigorúan büntette a rabszolgát. Miért, mikor ez a normál természet, az okos ember példányképe? Aki nem törődik más emberrel, csak magával, esetleg még saját családjával. Ami a világban egyetemes, természetes, az természetellenes Isten országában. Ez a példázat nem a világról szól, hanem az egyházzól. A világban lehetnek az emberek önzők, de aki a Krisztus mellé állott és megtartotta az önzést, az ebből a közösségből kitűnik, mint oda nem való és egyszer elhangzik az szó "dobjátok ki a külső sötétségbe". Isten gyülekezetében csak olyan ember való, aki Krisztus nyomdokain jár. Krisztus azt mondta, hogy Ő nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy Ő életét adja sokakért. Azért a keresztyén ember nem lehet más, mint Ő volt. Életét adja oda másokért. Ha ebben a fényben nézzük a szolga jellemét - az Üdvözítő fényében akkor feltárul előttünk a szolga feneketlen gonoszsága, hogy ekkora szeretettel szemben önző, hideg tudott maradni és a rábizott kegyelmet elásta és ~~ix~~ elment a világba, hogy ott éljen a világ fiaival együtt és senki se tudja meg róla, hogy keresztyén. Micsoda árulás ez! Ugy élni, mint az istentelen ember él, hogy könnyebben keresztüljusson a világon. És nem élni szeretetben, irgalomban, magunkat oda adva, ha kell a halálba is, oda adni magunkat mint az Üdvözítő tette. Így ismerjük fel ennek a szolgának a teljes alantasságát, hogy a rábizott szeretetet így tagadta meg, idegennek tekintette, amelyhez ~~sem~~mi köze nincsen. És micsoda durva szó volt, mikor a föld alól kiásott talentumot ura elé odavetette mondván: fogd a tied! Nálad van ami a tied! mit keresel én rajtam még!

Ha az Üdvözítő azt mondta volna neki, mikor bűnbe elveszve megtalálta, hogy nálad van ami a tiéd, és ott hagyta volna, akkor mi lett volna ennek a szolgának a sorsa. Éppen az, ami így lett. Mert mikor ő megtagadta Mesterét, Ő is megtagadta és kivetette a külső sötétségre, ahol sirás és fogcsikorgatás van. Külső sötétség alatt az emberi történelmet kell érteni. Vagy talán nem az? Az volt az mindig. Az elmúlt évezredek talán nincsenek tele sirással és fogcsikorgatással? Emberi tehetetlenséggel, emberi daccal, jajveszékelésekkel? Mit jelent Isten nélkül élni? Mit jelent elhagyatva élni Üdvözítő nélkül? Mit jelent az élet akkor, ha nincs benne megérett Atya, nyájas tekintet, segítséget nyújtó kéz, hűséges segítség. ha nincs az életben szeretet? És ime a szolga, aki megtagadta a szeretetet, az vettetett oda, ahonnan megvásárolták, - a külső sötétségbe, ahol mind erősebben lesz sirás és fogcsikorgatás. Sirás, mert mindig nagyobb lesz az ~~az~~ rémület, fogcsikorgatás, mert mindig nagyobb lesz az emberi tehetetlenség, mert egyedül maradt és a segítséget nem találja meg. Bizony nem érdekes ez a történet. Szomorú.

De milyen más a másik két rabszolgának az élete. Ők nem maguknak éltek, hanem Uruk vagyonát kezelték. De míg ezt kezelték, ők maguk is jól megélték. Ezek a rabszolgák nem maguknak éltek, de nem voltak elhagyatva. Rabszolgák voltak, de a világ legjobb Urának szolgái. A világ legjobb Urának szolgái, Aki mikor visszajött, azt mondta nekik: menj be a te Urának örömébe.

A keresztyén életet egy alaguthoz hasonlíthatjuk. Soká megyünk előre, sötétek a falak körülöttünk, homály, sötétség vesz körül, de a végén napfényt látunk. Minél közelebb jutunk az alagut végéhez, annál nagyobb lesz a fény. Mintha már szürkülni kezdenének a falak a sötétségben. Messze távol a napsugaras mező egyszer kitárul előttünk, a csodálatos tájék, ahová előre ment az Urunk, hogy hajlékot készítsen nekünk. És akkor az Urnak az öröme abban áll, hogy mindazoknak, akiket szeretett helyet készít. Abban áll, hogy az ő védő szárnyai alá befogadja azokat, akik hozzá menekülnek. Nem akart egyedül élni. Szolgáiért élt, értük fáradott. Értük utazott a messze vidékre, hogy helyet készítsen nekik. Már előre örült, hogy, hogy fogja őket elvinni magával, hogy fogja őket sokkal megbízni, gazdaggá tenni velük élni úgy, hogy többé nem válik el tőlük. Már előre örült ennek és tudta, hogy ez az ő öröme az Istennek az öröme. Ez az a napfény, amit az alagut végén derengni látunk. Jön egy világ, ami tele lesz Isten szeretetével, minden nap fényes lesz. És ha eljön az Ur, azt mondja, menj be a te Uradnak örömébe. Az ő öröme a szolgák öröme lesz. Szomorú az a sors, amikor a gazda minden örömét megossza szolgálival? Hát nem barát a szolga ott, ahol az Ura asztalához ülteti és vele együtt vacsorál. Pál úgy írja: Jézus Krisztus rabszolgája vagyok. Jézus azt mondja: Ti az én barátaim vagytok.

Ime ez az érdekesebb az első két rabszolgának a sorsa. Érdekes volt addig is, amíg kezelték a rájuk bízott talentumokat az ismeretet, szeretetet, mások nyomoruságának enyhítésének ajándékát. Mig ezekkel élünk mennyi isteni segítséget kapunk. Nő, nő a vagyon, mig megduplázódik. Mikor átadjuk másoknak, azoknak a lelkében is nő, még egyszer akkora lesz a kincs. Érdekes látni, hogy nő a ránbízott talentum. De amikor visszajő az Ur, amikor Vele beszélhetünk és többé nem kell Őt elhagyni, ha megnyílik az az ország, amit megvásárolni volt a gazda, amikor belépünk ebbe az országba, az igazán érdekes. Ennek az országnak minden gazdagsága, csodálatos törvényei, mind a szeretetből fakadnak. Ha már a küzdelem is dicsőséges, milyen akkor a diadal. És ha a kevés is olyan értékes, milyen akkor a sok, ami fölé állítanak bennünket.

A példázat néhány kérdést intéz hozzád. Az egyik kérdés az, hogy kaptál e te is talentumot; Tudod melyik a legértékesebb talentum? A szeretet! Kaptál ebből a talentumból? Mikor ott álltál a golgotai kereszttől tövén elébe vitted bűneidet és Ő megbocsátott neked, kaptál szeretetet Tőle? Mikor megbocsátott, abban volt a szeretet. És te mit csináltál ezzel a szeretettel? Megtartottad magadnak? és mikor szolgatársaddal találkozol úgy tettél, mint a gonosz szolga, hogy nem bocsátottál meg neki? És ha kaptál szeretetet, ~~az~~ ime hangzik a második kérdés: mit csináltál vele? A harmadik kérdés, ami hangzik feléd: számolsz te azzal, hogy egyszer a gazda megérkezik? Hiszen előre megmondta, hogy messze földre utazik és vissza fog jönni. Számolsz te azzal, hogy egyszer csak itt lesz a gazda? Negyedik kérdés: hol vagy te most? a hű rabszolgák között. Vagy a hűtlenek között és elástad a talentumodat és olyan lettél, mint a világ, hozzájuk hasonló? Te hűtlen szolga hol vagy te most?!

Ötödik kérdés: Látod te az alagutnak a végén azt a napsugaras kicsiny pontot? Van e reménységed? Minek négy elébe? Vagy a jövőd az a sirással fogcsikorgatással tele külső sötétség lesz, melyben tájékozódol?

Kérdések ezek, amelyeket ez a példázat vet fel. Kérdések, amelyek feletet várnak. Ha te a felelet alól elzárkozol és nem akarsz rá válaszolni, akkor mivel vagy különb, mint a gonosz szolga, aki elzárta szívével az Urától és ebben a magába zárkózottságában azt fogja mondani: itt a tiéd, nekünk egymáshoz semmi közünk.

És akkor mi lesz teveled?

Máté 25. fejezetének harmadik példázata, a végidőkről elmondott példázatok körében a negyedik, a juhok és kecskék képe alatt mutatja be az emberiségnek azt a két csoportját, amelyre végül oszlani fog az emberi élen. Sok eloszlásról, kétfeléválásról beszél a Szentírás. Ez az utolsó. Mégis nehéz volna ezt a példázatot egyszerűen azzal elintézni, hogy ez az ítéletnek a példázata, tehát az idők legvégén történik meg. Ezt így kimondani erről a példázatról nehéz, még pedig azért, mert ebben olyan elemek is vannak, amelyek korábbi időre mutatnak.

Ha olvassuk a Jelenések könyvében az utolsó ítéletről jövődölt részt, akkor ennek a példázatnak kezdetével azt nem találjuk megegyezőnek /Jel.20:7-végig/. A Jelenések könyvének leírása szerint az utolsó ítélet azzal kezdődik, hogy egy nagy fehér trónus lesz láthatóvá. Ott Jézus visszajöveteléről szó sincs, sem arról, hogy angyalokkal érkeznek meg. De már csak azért sem lehet szó Jézus visszajöveteléről, mert Jézus 1000 esztendőn át uralkodik a földön, ennél fogva nincs távol a földtől; aki pedig nincs távol valahonnan, annak nem is kell megérkeznie. "A Hiszek-egyenek az a mondata, amely az utolsó ítéletről szól, hogy Jézus mennyből lésszen eljövendő ítélni eleveneket és holtakat, szintén téves./Jézus a mennyből nem azért lesz eljövendő, hogy ítéljen, hanem hogy uralkodjék. A megítélés pedig az 1000 esztendő elmúlása után történik a Jelenések könyve szerint./

Ezt a példázatot mindenestől az utolsó ítélettel azonosítani nem lehet. És mégis a példázatnak legnagyobb része azt az ítéletet tartalmazza, amelyet az utolsó ítéletnek kell mondani, mert az emberek végső sorsáról szól.

A példázattal bevezetése az 1000 esztendő első napjaira, a példázat többi része az utolsó ítéletre vonatkozik.

Ne feledjük el, hogy Jézus jövődöléseinek az a jellege, hogy egymástól távolfekvő eseményeket összefoglal és nem tesz különbséget olyan események közt, amelyeket egymástól esetleg egy egész korszak választ el. Ahogy 24. és 25. fejezetét tanulmányoztuk, láttuk, hogy Jeruzsálem ostroma, amely Kr.u.a 70. esztendőben volt, továbbá Jézus visszajövetele hogy itt a földön országot alapítson és övét magához emelje, valamint Jézusnak az utolsó ítéletben való megjelenése az egész jövődölésben együtt, egy síkban fordul elő. És pedig azért, mert Jézus ebben a beszédében nem akart időrendi tanítást adni, hanem az eljövendő dolgokat más szempontból, még pedig a belső összefüggésük szerint állította egymás mellé. Akik hallották a 24. részének magyarázatát, emlékeznek arra, hogy milyen párhuzamot vontunk Jeruzsálem ostroma és Jézus visszajövetele között. Mindkét korszakot azonos események jellemzik. Jeruzsálem ostroma előtt a keresztyének Pella-ba menekültek; Jézus visszajövetele előtt is lesz egy mennyi Pella, ahova el fogja rejteni a hívőket az örökkévaló Isten őrző kegyelme. Jeruzsálem ostroma előtt feltűnt a megbojzított "utálatosság" és Jézus Krisztus 1000 éves uralkodása előtt Isten templomában ott fog ülni az az "utálatosság" megint. Ez két igen fontos esemény és mindkét időre egyaránt jellemző. Ezekon kívül más hasonlatosságok is vannak.

Jézus tehát akkor, amikor ezeket az eseményeket összefoglalva adta elő, azért tette ezt, mert ezek az események sok tekintetben azonosak.

Igy Jézus egymásután többször megismétlődő folyamatot írt le előttünk. És mivel ezek egy osztatlan egységet képeznek, ugyanez a körülmény áll erre az utolsó példázatra is.

Tehát az utolsó ítéletre nem fog eljönni angyalaival: először azért, mert a földön fog időzni, másodszer azért, mert az utolsó ítélet nem a földön fog végbemenni. Az utolsó ítéletre előállítatnak a holtak is és az akkor élők is, tehát nem a föld lesz az ítélet színtere, hanem a világmindenség. Az utolsó ítéletkor egy nagy fehér királyi trónus felemelkedik és mindenki látni fogja. Akárhol legyen is! Ez egy szellemi jelenés lesz és mindenkinek szeme előtt fel fog tűnni, tehát

térbeli különbségek nélkül látni fogják mindazok, akiknek az ítélőszék előtt meg kell jelenniök. Ugy kell tekinteni ezt a példázatot, hogy ennek az eleje Jézus visszajövetelével foglalkozik, másik fele az utolsó ítélettel, mely az ezeréves uralkodás után következik be.

De vajjon, ha ilyen módon szétszakítjuk e példázatot, nem járunk-e el ezzel a példázattal szemben igazságtalanul és vajjon nem követünk-e el erőszakot vele? Erre a felelet a következő:

Az az ítélet, amelyet nekünk a 25. fejezet 3. példázata elbeszél, az egész ezeresztendő uralkodáson keresztül tartani fog. Sőt az az ítélet, amelyről ez a példázat beszél, már is folyamatban van. Mikor tehát Jézus ezt a példázatot elmondotta, olyant mondott, amely az egész emberi társadalom tartalmát képezi. Ezért lehetséges, hogy a példázat olyan nagy időközön öleljen fel. Ha ennek a példázatnak lényegével tisztába jövünk, megértjük, hogy miért foglalt össze olyan nagy eseményt.

Mi az az ítélet?

A Jelenések könyve azt mondja, hogy az akkor élők és holtak tetteik szerint fognak megítéltetni. Ez a példázat ugyanazt mondja és mégis van a kettő között különbség. Ha a Jelenések könyvének ezt a kifejezését halljuk, hogy a tetteik szerint fognak megítéltetni, akkor mindenféle gonosztettekre gondolunk: hazugságra, irigységre, gyűlölségre, bosszúállásra stb. Ez a példázat pedig ezekről a bűnökről egy szó említést sem tesz. Itt egyetlenegy szempontot emel ki a sokféle igazságos vagy igazságtalan cselekedet közül, még pedig azt, ami a s z e r e t e t t e l függ össze. Ez a példázatnak sajátos vonása. Itt is tetteik szerint ítéltetnek meg a nemzetek, de a tettek közül csak egyet vesz igénybe az Úr, hogy hogyan bántak az Ő kicsinyeivel?

Tehát a szeretet a kérdés. Adtál-e enni az éhezőknek, inni a szomjazónak, befogadtad-e a vándort, a meztelent felruháztad-e, meglátogattad-e a beteget, vagy elmentél-e a foglyokhoz? ... Ez lesz a kérdés, amelyet felvetnek előtted. Sőt nem vetnek fel csak kihirdetnek. Ezt titted, az örökélet a részed; ezt nem titted, az örök ítélet, a büntetés a részed!

Azonban ne felejtsük el, hogy akkor, amikor minden tett közül ezt az egy tettet, a szeretet munkáját emeli ki Jézus, akkor ezzel nem felejtkezik meg a többi gonoszságról, amelyet elkövetnek, mert minden gonoszsnak az alapja a szeretetlenség és minden igazságosságnak alapja a szeretet. És éppen ezért Jézus jogosan állítja ezt az egy bűnt és egy igazságosságot oda az ítélet alapjára. Szeretted, vagy elmulasztottál szeretni? Mert ha szeretted, akkor a szeretet visszavetted téged a bűnöktől. A bűnök elkövetted, bennük élhettél, de amikor Isten szeretete megkeresett, akkor ezzel a szeretettel szemben nem maradtál-e érzéktelenül? A szeretet rabbá tett, magához vonzott. Meg kellett, hogy telj a szeretettel akkor, amikor ott láttad Isten egyszülött Fiát a kereszten vérezni szeretetből! Soha nem hagytad volna el büneidet, de amikor láttad a Golgota kereszttjén, hogy miként roncsolták szét az igazságosat, akkor keserű lett számodra a bűn és nem volt kedved vétkezni. Vagy láttad a rajta függőt és mégis vétkeztél tovább? Nem törődted vele? Akkor jogosan érint az ítélet, mert a szeretetet nem fogadtad be a szivedbe. Jól teszi Jézus, amikor az utolsó ítélet alapjára a szeretet megtagadását vagy elfogadását teszi. Ettől függ a megtérés! Befogadom-e a szeretetet a szívémbé, vagy elhárítom magamtól?

Amde ebben a példázatban még mélyebbre megy az Úr, amikor az egymással szemben álló, különböző lelkiületeket ítéli meg. Amikor az egyik csoportnak azt mondja: "Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek az országot, amely a világ fundamentumának felvettetése óta készítettet nektek!" ... Mikor nyájsan hívogatja őket és azt mondja: "mert mikor éheztem, ennem adtatok, szomjuhoztam, innom adtatok, jövevény voltam, befogadtatok, meztelen voltam és felruháztatok, beteg voltam és meglátogattatok, fogoly voltam és eljöttetek hozzám" ... Akkor az igazságosok elő fognak állani: "Uram, mi nem tettük ezeket! Nem találkoztunk Veled, hogy éhes, szomjas, beteg, meztelen, vándor vagy fogoly lettél volna. Soha nem volt alkalmunk Veled ezt a jót tenni! Uram, nem érdemeljük meg a Te jósgódat!"

És az igazságosoknak ez a nyilatkozata: - Mindezt nem tettük Veled Uram! mutatja azt, hogy a szeretet ezeknek az embereknek átment a vérébe, mert nem is tudtak arról, hogy szerettek a földön. Annyira bűnösöknek, annyira érdemteleneknek látták magukat, hogy eszükbe sem jutott, hogy egyszer azt fogják nekik mondani: ti szerettetek, nektek örökélet a részetek. A balkéz nem tudta, hogy a jobb mit cselekszik. Mikor jót tettek, nem azért tették, hogy jószágukat mutogassák, hanem észrevétlenül tették, mert másképen nem tudtak tenni. Olyan természetes volt ez náluk, nem is tudták, mit tettek.

De milyen másképen beszélnek a balkézfelöliek! Amikor az ítélő-bíró azt mondja: "Távozzatok el átkozottak az örök tűzre, amely a vádlónak és angyalainak készítettett, mert éheztem és nem adtatok ennem, szomjas voltam és nem adtatok innom, jövevény voltam és nem fogadtatok be, mezitelen voltam és nem ruháztatok fel, beteg voltam, fogoly voltam és nem látogattatok meg. Akkor ezek azt fogják mondani: "Uram, mikor láttunk Téged, hogy éhezted, vagy szomjuhoztál, vagy jövevény voltál, vagy mezitelen, beteg és fogoly voltál és nem szolgáltunk Néked?" Ezekben az emberekben nem lesz büntudat. Ezek nem fogják magukat vádolni. Ezek megelégedettek lesznek magukkal. Micsoda ellentét! Az egyik csoportban csupa bűnös, aki azt mondja: nem érdemlem meg az örökéletet; a másik oldalon csupa igazságos, aki azt mondja: nem érdemlem meg az ítéletet. A bűnösök mennek az örökéletre, a nem bűnösök az ítéletre! Micsoda ellentétet állít elénk ez a példázat!

Lássátok, milyen mélyre hatol az Ur Jézus, amikor meg fogja ítélni a két csoportot. Az egyik csoportba azokat teszi, akikben mélységes a bűnbánat, a másik oldalra azokat, akik magukkal meg voltak elégedve.

Csakúgyen, akkor, amikor tetteik szerint ítéltetnek meg az emberek, akkor az ítélet nagyon mélyre fog menni, mert érzület szerint ítéli meg őket az Ur és nem a látszat-cselekedet szerint. Akik jobbkéz felől állnak és életre ítéltetnek, azok már rég elfelejtették, hogy Jézus kicsinyeivel jót tettek. Hogy enni, inni adtak nekik, hogy meglátogatták, felruházták őket. Ezeket már rég elfelejtették. Csak a saját gyengeségeik, erőtlenységük járt az eszükben, magukat vádolták. Ezek kellenek Istennek. Azok, akik balkéz felől állnak, elfelejtették rég, hogy valakit elutasítottak, aki éhez, vagy szomjuhoz, vagy beteg, vagy fogoly volt. Ők csak arra gondoltak, mi jót tettek az életükben, de azt a jót csak azért tették, hogy jószágukat bizonyítsák. Ezeknek mindig csak az járt az eszükben, hogy ők milyen jók.

És most mondjátok meg nekem, hogy vajjon ez a különbség ember és ember között csak az utolsó ítéletkor lesz meg? Vagy pedig már most is megvan? És elválaszt embert és embert egymástól? Vajjon, nem úgy van-e, hogy ez az ítélet az egész történelmen keresztül tart. És mikor minden ember élete, története külön utakon halad, mégis szétválasztódnak. Egyiknél belső érzületté változik a szeretet és a bűnbánat, míg a másiknál belső érzületté, lelkiületté változik az önzés és a magával való megelégedés. A magukkal megelégedett emberek a kárhozat népe, a pokol töltebéke.

Ki hitte volna, hogy olyan fontos az Ur Jézus monása: "Boldogok, akik éheznek és szomjuhoznak az igazságot, mert ők meg fognak elégtettetni." Ki hitte volna, hogy ezen fordul meg örök sorsunk? Ki hitte volna, hogy ezek az emberek, akik olyan szépen tudnak beszélni magukról, hogy Istennel járnak, s akiknek szája mindig tele van, hogy ők milyenek, - mind a kárhozat népe és magy a büntetés elé. Mikor élnek ezek? Most közöttünk! Itt valunk kétfelé! A magával megelégedett dicsekvő és a magával elégedetlen, igazság után éhező és szomjuhozó... Folyik az ítélet... Valik kétfelé ember és ember egymástól... És egyszer eljő az óra, hogy mi a szívek mélyén elrejtve volt, napvilágra jön, homlokra lesz írva és amikor az ember nem ocsáll, shová ő kíváná, hanem shova őt állítani fogják. Egyiket jobbkéz, másikat balkéz felől. Egyiket a juhokkal, másikat a kecskékkal. Aki odaadja magát, az a juh; aki öklelni megtanult és úgy törtetett a világban, az a kecske. Az egyik szolgál, másik mindig résen van, hogy meg ne rövidíthessék és megtarthassa helyzetét a világban.

Nos, mikor kezdődött el az ítélet? Világos, már elkezdődött? Miért kezdődik tehát a példázat ezzel a mondattal, amit Máté 25:31.versében olvasunk: "Mikor pedig eljő az embernek Fia az ő dicsőségében és vele minden angyalok...?" Miért kezdődik az Ember Fiának eljöveteleivel?

Az Ember Fiának eljövetele nyilván az ezeréves uralkodásra való érkezése. Ezt a megérkezést a Jelenések könyvének 19.fejezete beszéli el. És ott olvassuk, hogy mennyel seregek jönnek Vele. Tehát ez a kezdet Jézus földre való visszajövetelére céloz. Így folytatódik: "akkor leül az ő dicsőséges királyi székére... Akkor elébe fognak gyűjtetni mind a nemzetek..." Nem egyesek, hanem nemzetek. Ez is az ezeréves uralkodás kezdetére mutat, mert Jézus Krisztus először a zsidó nemzethez fordul, ezután a többi nemzethez egymásután. És elébe gyűjtetnek a nemzetek.

Mit akar Jézus ezzel a kezdettel? Azt akarja megmagyarázni, hogy tulajdonképpen az utolsó ítéletnek nyilvános megvalósulása az ezeréves uralkodás miatt is folyni fog, sőt az egésznek az a célja, hogy az ítélet megvalósuljon

A Jelenések könyvének 20.fejezetéből hallottuk, hogy a földnek szélein Góg és Magóg népe fog összegyűlkeezni. Góg és Magóg népe egy vad támadást készít elő Isten népének tábora ellen, amely a föld közepén lakik. Ezeket a szenteket megtámadják, akik védtelenül, mint juhok fognak építeni, dolgozni, az ezeréves uralom alatt s akik a fegyvereket régen átalakították kaszákká, sarlókká, vincellérvékké. Ezek ellen szervezkedik titokban Góg és Magóg népe, hogy letiporja, uralma alá hajtja őket. Ime az ezeréves uralkodásnak tartalma!

Amikor Jézus Krisztus fog uralkodni a földön és vasvesszővel fogja tereitelgetni a népeket, akkor lehetséges, hogy akik ezzel az uralommal nincsenek megelégedve, elhagyják az ország határait és kimennek a föld széleire, ott meghúzódnak, mint Góg és Magóg népe. Így választódik lassanként szét a nemzet. Az igazságnak uralma lassanként szétválasztja majd egymástól, akik egy nemzet keretében éltek, de egymástól belső érzületben megkülönböztek, lelkiületben elváltak. Tehát az ezeréves uralom kezdetén nemzetek állanak, az ezeréves uralom végén a nemzetek kétfelé osztva, mint igazságosok és hamisak fognak elkülönülve szembenállani egymással. A hamisak felfegyverkezve törnek az igazságosokra.

Tehát látjuk, hogy Jézus ezt a példázatot úgy fogalmazta meg, hogy a példázat az ezeréves uralkodás előtt kezdődik s az ezeréves uralkodás végén fejeződik be. Ez nem erőszakos összekapcsolás, hanem a dolog természetéből folyik ez így. Az egész ezeréves uralkodás előkészítés lesz az utolsó ítéletre. Akkorra kettéválik nemcsak a földön élő tömeg, hanem a tölteőben, fogságban levők is.

Még csak egy érdekes párhuzamra hívom fel a figyelmet. A két csoporthoz Jézus párhuzamos szavakat intéz. Az egyik csoportnak azt mondja: "Jertek!" Miért mondja, hogy jertek, jöjjetek? Mert ott állanak bátortalanul, megrettenve és nem mernek közelíteni bűnük tudatában, mint léter apostol. Ezeknek azt mondja az Ur: jöjjetek! Lefegyverezve félelmüket és ellenállásukat. "Jöjjetek én Atyámnak áldottai!" Ezt mondja az Ur. A másik csoport, aki jönni akar, tolekedik. Akik ezt hiszik, hogy joguk van odaállni. Azoknak azt mondja az Ur: "Távozzatok!" És eltaszítja magától.

Amikor imaórákon felhangzanak az imádságok, az egyik milyen félve, a másik milyen szentelenül, kihívóan beszél Istennel, mintha pajtása volna. Az a csoport nem érzi büntudatát, amikor imádkozik. Nem találjuk meg ezt a kétféle embertípust az imaórákon?

Jöjjetek!...Távozzatok!...Az egyik csoportnak azt mondja az Ur: én Atyámnak áldottai! Az ő Atyja a mi Atyánk is. Áldottak! Isten áldása várja őket. A másik csoportnak nem azt mondja: én Atyám áldottai, hanem azt: "Távozzatok tőlem!" Nem az Isten átká lesz rajtuk, hanem a saját átkuk. Ők készítették az átkot, amikor a Szentet semibe vették.

A jobb felől állóknak azt mondja az Ur: "Jőjjetek én Atyám áldottai, örököljétek az országot, amely készítettet nektek!" Az Isten azon dolgozik, hogy országot építsen övének. Micsoda isteni szeretet, amely készíti azt a helyet, ahová menni fogunk.

A másik csoportnak nem azt mondja, hogy távozzatok oda, amelyet készítet nektek az Isten, hanem azt mondja: távozzatok a helyre, amely készítettet a vádlónak és az ő angyalainak. Az embereknek nem készítet Isten poklot. Nem igaz az az állítás, hogy Isten egyeseket szándékosan választ ki, mert úgy teszett neki. Isten nem készít poklot az embernek, de készítet maga az elveszett angyalsereg magának. Ez a pokol várja azokat, akik a Sátánnak jobban hittek, mint Istennek. Tehát nem Isten készítette a poklot, hanem a hitetlenek szövetségese, a Sátán.

Csak abban egyezik meg a két felszólítás, hogy az egyik öröknek mondja az életet, a másik öröknek mondja büntetést. Örök élet, örök büntetés... És itt az "örök" szó - aiónios -, azt jelenti: tart örökösön, folytonosan.

Íme, az Ur ebben a példázatban nem kíváncsi embereknek érdeklődésre felel, hogy pontos történetet adjon évszámokkal, korszakokkal, hanem ebben a példázatban az Ur megmutatta, hogy itt e földi élet alatt készül már az utolsó ítélet. És akkor, amikor a nagy fehér trónus felemelkedik, akkor már mindenkinek az ítélet a homlokára lesz írva.

De addig hirdettetik az evangélium!

A példázat azt mondja: Isten szeret, Isten hív téged! Te most erre a hívásra mit felelsz? Nem külső szavakkal, hanem szived elhatározásával. Befogadod-e a szeretet, vagy megtagadod és megtartod magadban a régi önzésedet? Ettől függ a te örök sorsod!

Ne felejtésd el, hogy sokan a régi önzést a megtérésbe csomagolják bele. Megtérnek önzésből és egyszer tolaikodva, szentelenül ott fognak állani. De senki sem állhat oda, ahova akar, hanem az ellenállhatatlan vaskényszer mindenkit oda állit, ahová való. Az egyik csoporthoz azokat, akik szerettek öntudatlanul, jutalom nélkül; a másik oldalra azokat, akik számításból cselekedtek, akiknél a jócselekedet csak leplezője volt az önzésnek és az életben elvették jutalmukat a dicséretben, amelyet saját maguknak adtak.

A másik oldalon ott állnak a Lutherok, akik még haláluk pillanatában is büneikkel küzdöttek és elhangzik feléjük a hívó szó: "Jertek, én Atyámnak áldottai!" És az önzök, magukban bizók hallani fogják a másik szót: "Távozzatok tőlem átkozottak!"

Azért, ha megtérsz, ne külsőleg tedd. Szived mélyéből, egész valóddal térj meg Istenhez, hogy Isten kicserélje a te gonosz, önző lényedet és helyébe az Ő szeretetét, irgalmát ültesse beléd.

László Lajos